

**Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie**

**Plan Urządzenia Lasu
Nadleśnictwo Nowe Ramuki
Obręb: Nowe Ramuki**

OPIS OGÓLNY LASÓW

(ELABORAT)

*sporządzony na okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2024 roku
na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2015 roku*

.....
Sporządził

.....
Sprawdził

.....
Dyrektor Oddziału

Wykonawca:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie**

Olsztyn 2015

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2015 do 2024

Dla nadleśnictwa**NOWE RAMUKI**
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w **OLSZTYNIE**
na podstawie stanu lasu w dniu **1 stycznia 2015 r.**

I ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na **1.01.2015 r.**

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha.....

1	7	0	5	1	3	0

w tym według obrębów leśnych:

1) Olsztyn.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">7</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td></tr></table>	1	7	0	5	1	3	0	2)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td></tr></table>							
1	7	0	5	1	3	0											
3)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td></tr></table>								4)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td></tr></table>							
5)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td></tr></table>								6)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td></tr></table>							

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

1	6	4	4	3	5	4

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwat przyrody.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px; text-align: center;">4</td><td style="width: 20px; text-align: center;">7</td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td></tr></table>		1	5	4	7	5	3
	1	5	4	7	5	3		
- lasów uznanych za ochronne.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px; text-align: center;">6</td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px; text-align: center;">9</td><td style="width: 20px; text-align: center;">7</td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td></tr></table>		3	6	5	9	7	5
	3	6	5	9	7	5		
- pozostałych lasów (lasów gospodarczych).....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">2</td><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px; text-align: center;">6</td><td style="width: 20px; text-align: center;">2</td><td style="width: 20px; text-align: center;">6</td></tr></table>	1	1	2	3	6	2	6
1	1	2	3	6	2	6		

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px; text-align: center;">9</td><td style="width: 20px; text-align: center;">7</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td></tr></table>	1	5	5	9	7	0	3
1	5	5	9	7	0	3		
- gruntów niezalesionych.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td><td style="width: 20px; text-align: center;">7</td><td style="width: 20px; text-align: center;">4</td><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td></tr></table>			3	0	7	4	1
		3	0	7	4	1		
w tym: do odnowienia.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td><td style="width: 20px; text-align: center;">6</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td></tr></table>			1	0	6	0	0
		1	0	6	0	0		
- gruntów związanych z gospodarką leśną.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;"> </td><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px; text-align: center;">9</td><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; text-align: center;">0</td></tr></table>			5	3	9	1	0
		5	3	9	1	0		

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW

(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha.....

		6	0	7	7	6

w tym: przeznaczonych do zalesienia.....

				0	0	0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2015 DO 2024

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

9	0	0	0	0	0		

 m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym

4	6	6	2	4	8		

 m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha...

8	3	1	0	1	2

o orientacyjnej miąższości

4	3	3	7	5	2		

 m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha

9	9	6	6	5	3

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

		7	8	5	9	4

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

		8	7	0	4	7

c) trzebieże

8	3	1	0	1	2

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia – ha

				0	0	0

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

		1	0	6	0	0

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego – ha

	1	0	2	7	1	5

w tym zrębami zupełnymi

		3	5	4	9	1

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

				0	2	8

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

			5	6	6	7

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

				0	0	0

g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

	1	2	3	5	0	9

w tym wodnych – ha

				0	0	0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej)
przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych.

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz
na mapie przeglądowej.

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo.

Siedziba Nadleśnictwa Nowe Ramuki

Spis treści

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, TAKŻE NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	14
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny .	14
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym	14
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	19
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	28
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	34
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....	34
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	35
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	36
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....	37
1.2.5. Wykaz gruntów przeznaczonych do zalesienia	37
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	37
1.3.1. Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów	37
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe.....	38
1.3.3. Rzeźba terenu	39
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.	39
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew	41
1.3.6. Zanieczyszczenia powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	46
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	46
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej.....	49
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	49

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	55
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.....	55
1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa	58
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	59
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa. 60	60
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych.....	60
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanu z TD	73
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów.....	76
1.5.4. Charakterystyka powierzchni leśnej niezalesionej.....	78
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	78
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego, docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	79
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
2.1. Referat Nadleśniczego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.2. Koreferat Wykonawcy Planu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ.....	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej..	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego. **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa. Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

3.2.3. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

3.2.4. Kierunkowe zadania z zakresu użytkowania ubocznego oraz gospodarki łowieckiej **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

3.2.5. Określenie potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

b) potrzeby z zakresu melioracji wodnych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

g) potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH..... **BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.**

6.1. Prace przygotowawcze **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

6.1.1. Prace geodezyjne, ewidencyjne i klasyfikacyjne .. **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

6.1.2. Prace glebowo-siedliskowe, fitosocjologiczne i florystyczne **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

6.2.1. Prace terenowe **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

6.2.2. Prace kameralne **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

6.2.3. Wykonawcy prac urządzeniowych..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

7. ZAŁĄCZNIKI BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

7.1. Decyzja Ministra Środowiska z dnia 29 sierpnia 2013 r. Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

7.2. Protokół z KZP Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

7.3. Referat Nadleśniczego Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

7.4. Koreferat wykonawcy PUL..... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

7.5. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu W Olsztynie Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

7.6. Protokół z NTG..... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

7.7. Protokół z przeprowadzonego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych..... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

8. TABELE I WZORY 253

TABELA I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WG RODZAJÓW UŻYTKÓW GRUNTOWYCH, KATEGORII UŻYTKOWANIA I GRUP RODZAJÓW POWIERZCHNI. . 253

TABELA II - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU WG PANUJĄCYCH GATUNKÓW DRZEW ORAZ ICH BONITACJI..... 256

TABELA III - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GŁÓWNYCH (DOMINUJĄCYCH) FUNKCJI LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH..... 261

TABELA IV - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH..... 266

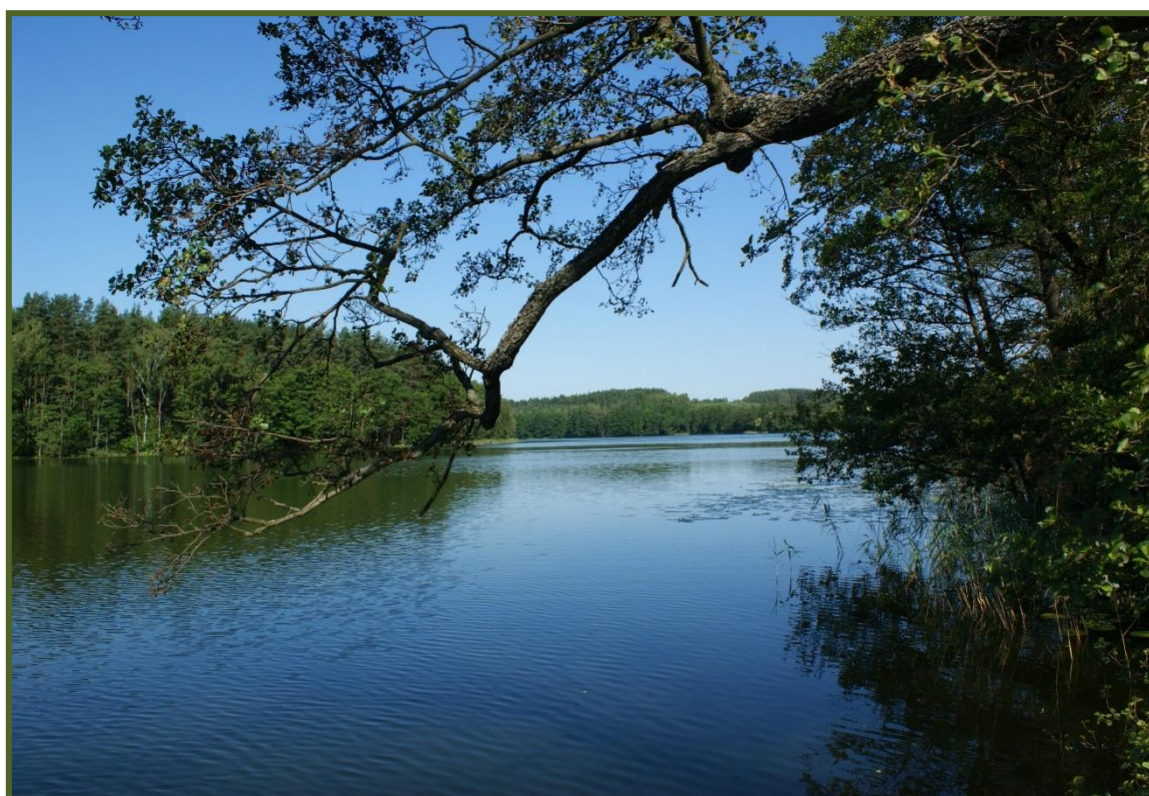
TABELA V A - POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU.....	276
TABELA V B - MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU.....	285
TABELA VI - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GOSPODARSTW I GRUP GATUNKÓW PANUJĄCYCH O TYM SAMYM WIEKU RĘBNOŚCI.....	293
TABELA VII - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG STREF USZKODZENIA LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	297
TABELA VIII A - TABELA KLAS WIEKU SPODZIEWANEGO BIEŻĄCEGO ROCZNEGO PRZYROSTU MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH I STREF USZKODZENIA –PRZYROST TABLICOWY	299
TABELA XI - OCENA UPRAW I MŁODNIKÓW DO 10 LAT NA POWIERZCHNIACH OTWARTYCH.....	300
TABELA XII - OCENA UPRAW I MŁODNIKÓW DO 10 LAT NA POWIERZCHNIACH OTWARTYCH.....	301
TABELA XIII - PORÓWNANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU	302
TABELA XIV - ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH MIĄŻSZOŚCIOWYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	303
TABELA XV - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH.....	304
TABELA XVI - ZESTAWIENIE ZBIORCZE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW ZAPROJEKTOWANYCH DO UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO WE WSKAZANIACH GOSPODARCZYCH OPISU TAKSACYJNEGO WG RODZAJÓW CIĘĆ I GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ KLAS I PODKLAS WIEKU.	305

TABELA XVII - ZESTAWIENIE ŁĄCZNE ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ.....	307
TABELA XVIII - ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU.....	308
TABELA XIX - EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ.....	59
TABELA XXI - ZESTAWIENIE MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO.....	309
WZÓR NR 7 –ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ZASIĘGU TERYTORYALNYM NADLEŚNICTWA.....	16
9. WYKAZ LITERATURY	310
10. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH ZWIĄZANYCH Z OPRACOWANYM PLANEM URZĄDZENIA LASU, OBOWIĄZUJĄCYCH W OKRESIE WYKONYWANIA PRAC URZĄDZENIOWYCH	311
11. KRONIKA.....	313

Wzory i wykazy zamieszczone w tomie II

- Wykaz projektowanych cięć rębnych – Wzór nr 6
- Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu – Wzór nr 7
- Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy - Wzór nr 3
- Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia – Wzór nr 4
- Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia – Wzór nr 5
- Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych
- Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego
- Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu

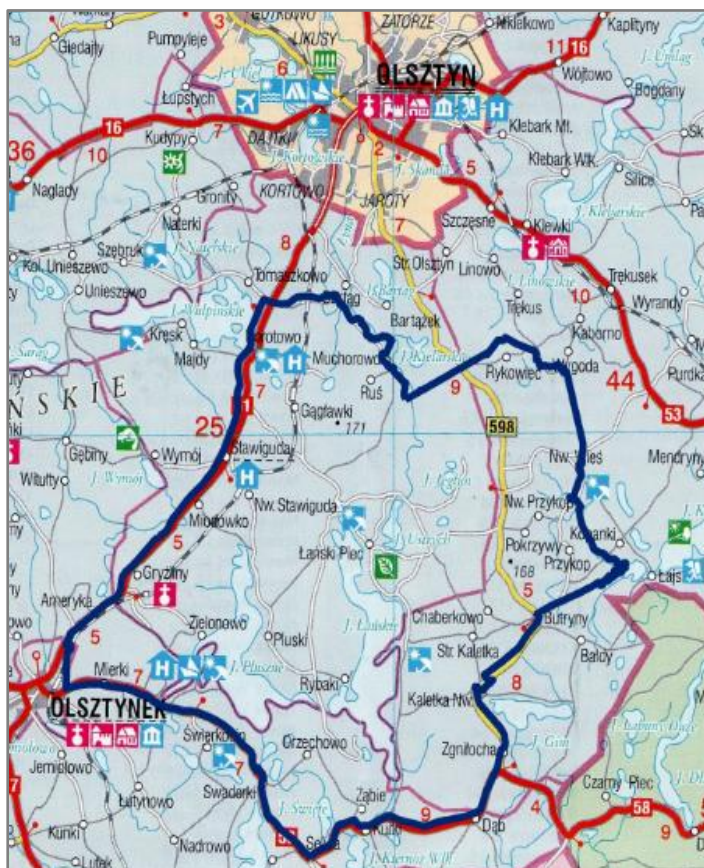
**OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA
(ELABORAT)**

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, TAKŻE NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym

Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa

Podstawą prawną ustalenia obecnego zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Nowe Ramuki jest Zarządzenie Nr 5 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 26 marca 1990 roku, w sprawie zmiany zasięgu terytorialnego oraz utworzenia jednostki organizacyjnej wchodzącej w skład Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Olsztynie (znak T-1-0102-6/90). Obszar Nadleśnictwa podzielony był na dwa obręby leśne: Nowe Ramuki i Stawiguda. W 2004 r. postanowiono o połączeniu obu obrębów i utworzeniu Nadleśnictwa jednoobróbowego. Zmianę tą umocował Dyrektor Generalny Lasów Państwowych Decyzją Nr 63 z dnia 12 lipca 2004 r., w sprawie łączenia obrębów leśnych

w Nadleśnictwie Nowe Ramuki i w Nadleśnictwie Olsztyn w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Olsztyn (znak: OR-0151-3/2004).

Nadleśnictwo Nowe Ramuki położone jest w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie olsztyńskim. Lasy Nadleśnictwa znajdują się na obszarze gmin: Olsztynek (obszar wiejski), Purda oraz Stawiguda.

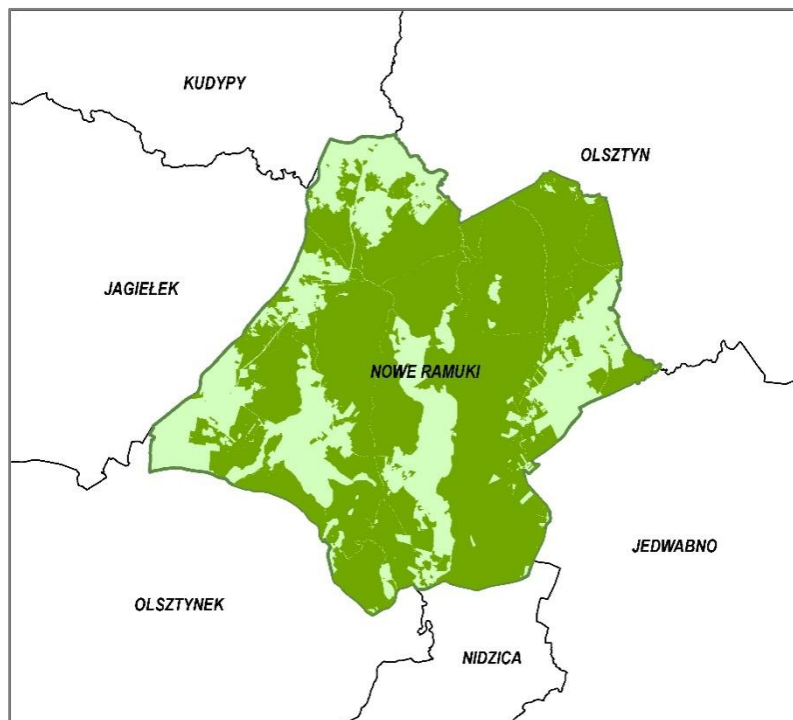
Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w oddziale 285 n, w miejscowości Nowy Ramuk.

Odległości od Nadleśnictwa do:

- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie ok. 20 km,
- Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie ok. 20 km,
- Starostwa Powiatowego w Olsztynie ok. 20 km
- Urzędu Gminy w Olsztyнку ok. 37 km.
- Urzędu Gminy w Stawigudzie ok. 26 km,
- Urzędu Gminy w Purdzie ok. 9 km,

Nadleśnictwo Nowe Ramuki graniczy z nadleśnictwami: Jedwabno, Olsztyn, Nidzica, Olsztynek, Jagiełek i Kudypy w RDLP Olsztyn.

Wszystkie lasy Skarbu Państwa będące w zarządzie Nadleśnictwa objęte są planem urządzenia lasu obecnej rewizji.

Położenie w RDLP Olsztyn.

Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Lasy wspól- własności Skarbu Państwa i osób fizycz.	Ogółem(7+10+ 11)	Lesistość(12:2) %
		w zarządzie LP		pozostałe		Razem	Stan. własn. osób fizycz.	Stan. własn. osób prawnych	Razem			
		urządza- n-ctwo	sąsiednie n-ctwo	parki	inne							
Powierzchnia w ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
powiat olsztyński												
gmina Olsztynek	39,02	2 742,38				2 742,38	81,2548	3,56	84,8148		2827,1948	72,46
gmina Purda	67,72	4 999,92				4 999,92	215,7977	1,95	217,7477		5217,6677	77,05
gmina Stawiguda	142,52	8 701,24			62,93	8 764,56	266,3091	20,0484	286,3575		9050,5275	63,50
Razem	249,26	16 443,54				16 443,54	563,3616	25,5584	588,9200		17 095,3900	68,58
w tym: lasy nadzorowane przez Nadleśnictwo:					62,93	16 443,54	563,3616	25,5584	588,92		17 095,3900	68,58

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa (wzór nr 7)

Nadleśnictwo Nowe Ramuki sprawuje nadzór nad lasami osób fizycznych i prawnych na powierzchni 588,92 ha oraz Skarbu Państwa (Centrum Usług Wspólnych – Kompleks Recepcyjno-Wypoczynkowy Łańsk) na powierzchni 62,93 ha (razem 651,85 ha), w tym:

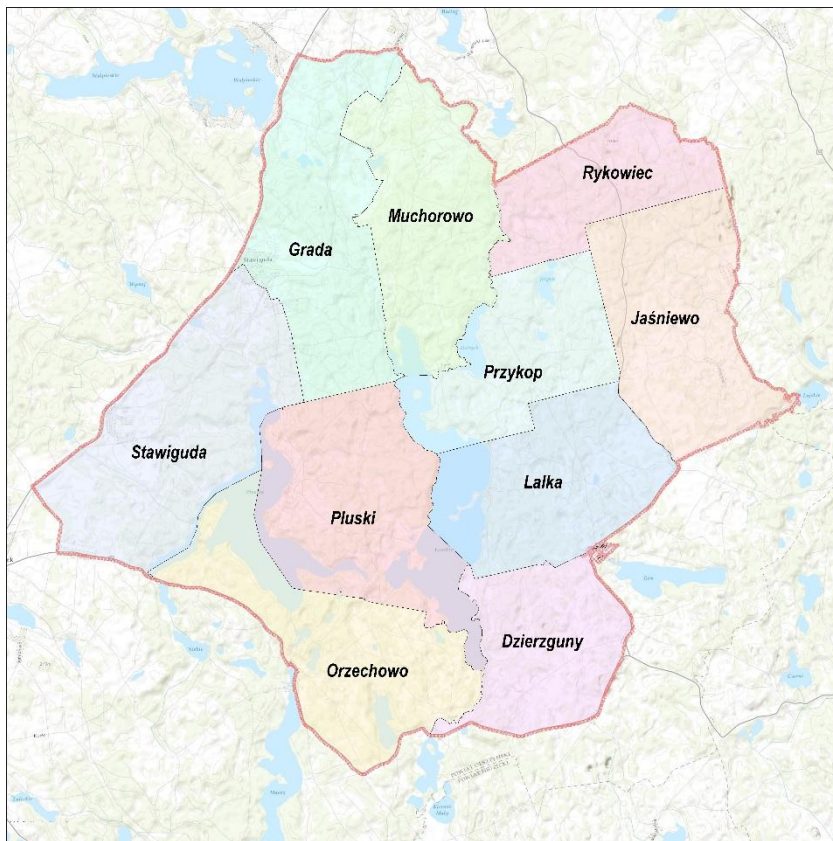
- gm. Olsztynek - 84,8148 ha
- gm. Purda - 217,7477 ha
- gm. Stawiguda - 349,2875 ha

Większość lasów nadzorowanych przez Nadleśnictwo w gminie Purda i Stawiguda posiada uproszczone plany zagospodarowania. Lasy w gminie Olsztynek nie posiadają uproszczonych planów urządzenia lasu.

Lasy prywatne i gminne nie tworzą dużych kompleksów. Najczęściej występują w formie niewielkich obszarów w dużym rozproszeniu. W ostatnim dziesięcioleciu zwiększyła się ich ilość w wyniku zalesiania gruntów porolnych. Lasy innych własności często stykają się z gruntami leśnymi Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Nowe Ramuki składa się z jednego obrębu leśnego - Nowe Ramuki. Podzielone jest na 10 leśnictw.

Podział na leśnictwa.

Podział na leśnictwa

Nr	Nazwa leśnictwa	Siedziba	Oddziały	Powierzchnia [ha]				Powierzchnia ogółem [ha]
				Grunty leśne			Grunty nieleśne	
				zalesione	niezalesione	związane z gosp.leśną		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Rykowiec	94 l	93-119,128-133,163-177,211-218	1402,73	58,54	48,85	60,59	1 570,71
2	Jaśniewo	285 r	200-210,239-249,280-289,318-323,350-352,365-366,403-407,411-416,466-466A	1415,55	30,82	43,96	92,91	1 583,24
3	Przykop	365 j	250-256,290-298,324-333,353-364,461-465,467-482,492-497	1510,61	42,29	49,14	20,13	1 622,17
4	Lalka	508C c	484-491,498-544	1479,73	14,53	49,27	34,58	1 578,11
5	Dzierzguny	536B b	545-613,933A	1560,44	36,05	52,40	76,97	1 725,86
6	Muchorowo	642 f	616-620,628-632,639-648,656-665,672-681,688-696,705-712,729-733,750-752	1653,84	18,43	66,71	28,97	1 767,95
7	Grada	624 o	615,621-627,633-638,649-655,666-671,682-687B,697-702A,713-719,734-740,753-759	1580,52	11,13	57,09	81,74	1 730,48
8	Stawiguda	744 g	703-704A,720-728,741-749,760-766,777-782,792-796,807-814,824-828,830-830A,840-841A,852-855,869-870	1581,61	18,43	49,36	86,37	1 735,77 w tym wsp. 0,26
9	Pluski	823 x	767-776,783-791,797-806,815-823A,831-838,842,844-848,858-861,871-881	1648,75	22,54	50,09	35,22	1 756,60
10	Orzechowo	901 g	829,839,849-851,862-868,882-946	1763,25	54,65	72,23	90,28	1 980,41
Razem Nadleśnictwo				15597,03	307,41	539,10	607,76	17 051,30 w tym wsp. 0,26

Charakterystyka podziału powierzchniowego Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo	powierzchnia (ha)	ilość oddziałów	przec. pow. oddz. (ha)	ilość wydziełów literowanych	ilość wydziełów nieliter.	przec. pow. wydz. liter. (ha)
Nowe Ramuki	17051,3004	668	25,53	5 124	1 643	3,33

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia bądź przekazania gruntów. Zmieniono przebieg granic oddziału 94 oraz 94A. Podział na leśnictwa nie uległ zmianie. W trakcie prac terenowych zainwentaryzowano znaki podziału powierzchniowego (słupki oddziałowe) i sporządzono mapę ich lokalizacji.

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Wyraźne ocieplenie klimatu, które rozpoczęło się około 13 000 lat temu na obszarze Europy Środkowej pozwoliło na stopniowy rozwój szaty roślinnej. Na terenach, z których ustępował łądolód początkowo kształtowała się bezleśna tundra. Dalsze ocieplenie się klimatu było czynnikiem sprzyjającym rozwojowi zespołów roślin wodnych i bagiennych, a następnie powstawaniu charakterystycznej w tym okresie dla Polski północno-wschodniej lasotundry. Epoka holocenu (trwająca od około 10 000 lat) jest okresem, w którym nastąpił pełen rozwój środkowoeuropejskich zbiorowisk leśnych.

Powstała w ciągu mijających tysiącleci nieprzebyta, pierwotna puszcza jeszcze w XIII wieku zajmowała około 80% Warmii i Mazur. Wśród niej rozrzucone były jeziora, rozległe bagna i nieliczne osady ludzkie.

Najstarszym odkrytym znaleziskiem świadczącym o obecności i działalności człowieka na tych terenach jest pochodzący sprzed około 14 tysięcy lat p.n.e. fragment rogu renifera odkryty w okolicach Giżycka. Bardziej wyraźny wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze zaznacza się od około 6500 lat p.n.e. Najpierw myśliwskie potem myśliwsko-pasterskie grupy ludzi prowadzące koczowniczy tryb życia, stopniowo zmieniają go na osiadły. Człowiek uczy się uprawy roli, hodowli zwierząt. Wpływ gospodarki ludzkiej na środowisko narastał w miarę doskonalenia narzędzi i struktur społecznych, najpierw lokalnie, potem regionalnie.

W wyniku tego oddziaływania na terenach w 80% pokrytych przez lasy, z licznymi jeziorami i rozległymi bagnami wytworzony został krajobraz rolniczy o wysokim stopniu wylesienia.

Teren obecnego Nadleśnictwa Nowe Ramuki sięga swą historią (Hoffmann, 2006) do czasów, gdy we wczesnym średniowieczu ziemie te zamieszkiwane były przez Prusów – lud bałtyjski należący do grupy indoeuropejskiej. Bałtowie przybyli na ten teren (na południowo-wschodnie wybrzeże Bałtyku) w połowie I tysiąclecia p.n.e. Od tego momentu przebieg rozwoju kultury zachodnich Bałtów przebiegał bez zakłóceń. W IV w. p.n.e. pojawiła się tu ludność utożsamiana z zachodnim odłamek Bałtów. W tym czasie obszar ten wszedł w etap dziejowy zwany epoką żelaza, który trwał do II w. p.n.e. Pomimo swej nazwy w okresie tym podstawowymi materiałami do wyrobu narzędzi i broni były: drewno, brąz, kamień, kość i poroże. We wczesnej epoce żelaza nastąpił na tym terenie wyraźny przyrost ludności. Cechą charakterystyczną kultury ludów tego okresu była m. in. budowa osiedli nawodnych, które lokowano na sztucznych lub naturalnych wyspach – osiedla o powierzchni 2-4 arów złożone z 5-6 domów i zagrody dla zwierząt hodowlanych, połączone były z lądem stałym drewnianym mostem. Podstawą gospodarki była hodowla zwierząt a także uprawa zbóż. Ważną rolę odgrywało łowiectwo, rybołówstwo i bartnictwo. W I-V w. n.e., ziemie wchodziły w skład prowincji kulturowej zwanej kręgiem zachodniobałtyckim będącym w oddziaływaniu Imperium Rzymskiego. Przez zachodnie Mazury przebiegał dalekosiężny szlak handlowy – napływały tu przedmioty codziennego użytku, broń i monety. Wywożono natomiast bursztyn, skóry, futra i prawdopodobnie niewolników. Odnotowane zostały wówczas nazwy trzech ludów: Galindów, Sudinów i Aestów. Teren będący w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, w pierwszych wiekach n.e. zasiedlony był przez Galindów. Osiedla z okresu wpływów rzymskich lokowane były na stokach krawędzi niecek jeziornych lub dolin rzecznych. Były to osiedla otwarte i nieobwarowane umocnieniami. Nastąpił rozwój hutnictwa, kowalstwa, bursztyniarstwa, wytopu szkła i ciesielstwa. We wczesnym średniowieczu (VI-XIII w.) teren Nadleśnictwa wchodził w skład największego pruskiego terytorium plemiennego – Galindii. Cywilizacja stworzona przez Galindów nosi nazwę kultury mazursko-germańskiej. Na VII-VIII w. przypadają początki formowania lauksów – pruskich jednostek osadniczych. Te pierwsze układy protofeudalne oparte były o sieć osiedli obronnych – grodów, które zaczęto wznosić w tym okresie. Większość grodów powstała jednak w okresie XI-XIII w.

U progu XIII stulecia Prusowie dzielili się na następujące grupy etniczne: Pomezanowie, Pogezanowie, Warmowie, Natangowie, Sambowie, Bartowie, Nadrowowie, Galindowie.

W 1254 roku papież Innocenty IV nadał Galindię książętom mazowieckim. W rok później książę kujawski Kazimierz zrzekł się Galindii na rzecz Zakonu w zamian za ziemię lubawską. Sprowadzeni do Polski na początku XIII wieku przez Konrada Mazowieckiego Krzyżacy podbili i zawładnęli ziemiami plemion pruskich. Całkowity podbój plemion pruskich nastąpił w ciągu pięćdziesięciu lat. Prusowie wielokrotnie zrywali się do powstań, lecz nie mając organizacji państwowej byli na pół bezbronni wobec dobrze zorganizowanego państwa krzyżackiego i jego zaprawionego w walkach rycerstwa. Stosunek Zakonu do hierarchii kościelnej został rozstrzygnięty układem w Agnani i zatwierdzony bullą papieża Innocentego IV, z 29 lipca 1243 roku. Prusy zostały oddane w lenno Wielkiemu Mistrzowi Gerardowi von Malbergowi. Podbite ziemie podzielone zostały na 4 diecezje: pomezzańską, chełmińską, warmińską i sambijską. Warmia, na południu której położone jest Nadleśnictwo Nowe Ramuki, stanowiąca wtedy dominium biskupów i kapituły warmińskiej zachowała w tym państwie wewnętrzną suwerenność.

Prusowie nie poddali się bez walki. Wiele razy zrywali się do powstań. 20 września 1260 r. rozpoczęło się największe powstanie plemion pruskich. Objęło ono Pogezanię, Warmię, Natangię i Barcję. Wodzem Pogezanów został Actumo, wodzem Warmów Glappo, wodzem Bartów Dziwan Klekin, zaś wodzem Natangów Hercus Monte. Hercus Monte stał się bohaterem wielu utworów literackich. Uważany jest za pierwowzór Mickiewiczowskiego Konrada Wallenroda. Walki powstańcze trwały wiele lat, a Prusowie odnosili w nich liczne zwycięstwa. Jednak po roku 1268, dzięki ogromnemu napływowi ochotników z Niemiec i Czech, Krzyżacy zaczęli powoli uzyskiwać nad Prusami przewagę. W 1271 r. zginął wódz Bartów – Dziwan Klekin, w 1273 r. poległ wodzowie Natangów – Hercus Monte i Warmów – Glappo. Powstanie to było tłumione z niezwykłym okrucieństwem i należy do najbardziej zapisanych krwią kart w dziejach ludzkości. Podbita ludność pruska uważana była odtąd za poddanych pozbawionych wszelkich praw i uległa przymusowej chrystianizacji. Dzisiaj dawne grodziska pruskie przypomina tylko konfiguracja terenu, nazwa miejsca lub legenda.

Pod koniec XIII w. obszar Polski północno-wschodniej, na którym rozciągała się wielka puszca był prawie zupełnie wyludniony. Dotychczasowi mieszkańcy wyginęli lub rozproszyli się w czasie wojen z Polską i Rusią, a potem w czasie podbojów Krzyżackich.

Zakon rozpoczął kolonizację tych terenów w latach rządów wielkiego mistrza Wernera von Orselna (1324-1330). Początkowo osadnictwo miało charakter wojskowy. Zakładano grody warowne i osadzano w nich załogi zbrojne. Z czasem zaczęły powstawać miasta i wsie, często usytuowane w miejscach dawnych osad Prusów. W ciągu stu lat (1254-1354) na terytorium Warmii powstało dwanaście miast: Braniewo, Frombork, Pieniężno, Orneta, Lidzbark Warmiński, Bisztynek, Jeziorany, Dobre Miasto, Barczewo, Olsztyn, Biskupiec i Reszel, a wraz z nimi założono kilkaset wsi. W pobliżu terenów dzisiejszego Nadleśnictwa Nowe Ramuki najstarszą miejscowością jest Bartążek, w którym w 1335 r. wzniesiono niewielki zameczek. Z czasem wokół zamku kapituła zorganizowała własny majątek ziemski. Czasy powstania miejscowości Stawiguda sięgają 1357 r., zaś w XVI wieku założono wsie Lalka, Košno, Mazuchy, Przykop, Orzechowo, Rykowiec, Sójka, Wygoda, Zazdrość.

Podbite ziemie pozostały we władaniu Zakonu do czasu zawarcia pokoju toruńskiego w 1466 r., kiedy to Warmia wraz z komornictwem olsztyńskim, znalazła się jako Prusy Królewskie pod berłem Korony Polskiej do czasu I rozbioru Polski w 1772 r. Panowanie Krzyżaków na Warmii trwało 223 lata (1243-1466), po czym na ponad 300 lat jako Prusy Królewskie przeszła we władanie Rzeczypospolitej (1466-1772), 173 lata trwały na niej rządy pruskie i niemieckie (1772-1945). Od 1945 r. Warmia znalazła się w granicach Polski.

Po uregulowaniu granicy pomiędzy państwem Zakonnym a Polską, traktatem zawartym w 1422 r. rozpoczęło się faktyczne osadnictwo. Powierzchnia lasów stanowiąca do końca XIII w. 80%, systematycznie uszczuplana przez wyręb na potrzeby osadników zmniejszyła się do około 60% na początku XV wieku. Przybywającym osadnikom nadawano im ziemię i zwalniano ich na kilka do kilkunastu lat z wszelkich powinności. W tym czasie mieli oni postawić dom i zmienić kawałek puszczy w ziemię uprawną. I tak ogromna niegdyś puszcza kurczyła się coraz bardziej. Jeszcze w okresie panowania Zakonu nadzór nad lasami należał do komtura. Niektórym braciom powierzono opiekę nad lasami, a do pomocy otrzymali oni konnych strażników. W XVI wieku puszcza została podzielona na ostępy, którymi zarządzali ostępowi. Do połowy XVIII wieku prowadzona w lasach gospodarka ograniczała się do wyrębów na potrzeby osadników i zamków oraz do karczowania lasów pod uprawę pól. Na skutek działalności gospodarczej człowieka w XVIII-XIX wieku na obszarze całego kraju został wytworzony krajobraz rolniczy o wysokim stopniu wylesienia.

W maju 1766 r. doszło do uchwalenia w Ornece ordynacji krajowej, która została zatwierdzona przez biskupa Adama Stanisława Grabowskiego dla Warmii. Ordynacja ta

zajmowała się również gospodarką leśną. Polecała zahamowanie wycięcia drzew i sadzenie nowych lasów.

W okresie porzbirowym Warmia została włączona do Prus Wschodnich, a dobra kościelne upaństwowiono. Lasy w wielkich kompleksach należały wówczas do książąt, a później do królów pruskich, zaś mniejsze kompleksy stanowiły własność okolicznych majątków i gospodarstw. Sprawy lasów zostały powierzone Kamerze Wojenno-Skarbowej, w której sprawował urząd królewski leśniczy, natomiast lasy podzielono na ostępy leśne, leśnictwa i nadleśnictwa. Dni wywozu drewna z lasu były ograniczone. Na początku XVIII w. stan zalesienia ówczesnych Prus Wschodnich wynosił około 40% (C. Tryk – 1998 „Lasy Prus Wschodnich w XVI-XVIII wieku”). Regulacja gospodarki leśnej na podstawie zarządzenia z 1795 r. ograniczała prawo pozyskania i wywozu drewna opałowego do okresu od 1 października do 31 marca. Zarządzenie to było przestrzegane przez miejscową ludność jeszcze po II Wojnie Światowej. Pomimo wprowadzanych zarządzeń i sposobów gospodarowania w lesie, do końca XIX wieku powierzchnia leśna ciągle zmniejszała się. Bardzo istotne zmiany w ciągu kilkuset ostatnich lat zaszły również w składzie gatunkowym drzewostanów. W czasie dynamicznie rozwijającego się osadnictwa, wycinane były przede wszystkim dąbrowy. Ze względu na trwałość i wszechstronne zastosowanie drewna dębu w gospodarce. Prawie zupełnemu wyniszczeniu uległ cis, którego cenne i poszukiwane drewno masowo eksportowano do wielu krajów Europy. Przy wzrastającym zapotrzebowaniu na surowiec drzewny w połowie XVIII wieku zaczął się zmieniać sposób gospodarowania w lasach. W 1740 r. wydano zarządzenie, które nakazywało zwiększenie udziału świerka i sosny na uprawach leśnych, gdyż gatunki te uzyskiwały duży i szybki przyrost masy drzewnej.

Pierwsze mapy z podziałem na oddziały terenów dzisiejszego Nadleśnictwa Nowe Ramuki sporządzone zostały w latach 60-tych XIX wieku.

Brakuje danych opisujących gospodarkę leśną na terenie Nadleśnictwa Nowe Ramuki. Można o niej wnioskować tylko na podstawie obecnego stanu lasu. Patrząc na stan drzewostanów zachowanych po II wojnie światowej stwierdzono ich dobre utrzymanie w średnich i wyższych klasach wieku, wysoki stopień zadrzewienia, dużą ilość podszytów. Najprawdopodobniej użytkowanie rębne prowadzone było zrębami zupełnymi, z zachowaniem 120-140-letniego wieku rębności dla sosny. Stosowane wieki rębności zbliżone były do obecnych. Zręby najczęściej odnawiano przez sadzenie, rzadziej siew,

dodając często do nasion sosny domieszkę świerka. W lasach wielkich własności ziemskich duże znaczenie miała także gospodarka łowiecka. Wieki rębności w lasach drobnej własności były niższe, a stan lasów był bardzo zróżnicowany.

Nadleśnictwo Nowe Ramuki utworzono w 1945 r. z lasów państwowych przedwojennego nadleśnictwa o tej samej nazwie oraz z lasów i gruntów upaństwowionych na podstawie dekretu PKWN z dn. 12.XII.1944 r., dawnego majątku Kielary i majątku Kołpaki. W 1952 r. do Nadleśnictwa przekazano lasy miejskie miasta Olsztyn.

Nadleśnictwo Stawiguda z siedzibą w Łańsku utworzono w 1945 r. z dawnych lasów państwowych oraz z lasów upaństwowionych na podstawie dekretu PKWN z dn. 12.XII.1944 r. i gruntów przejętych z PFZ.

Na początku lat 50-tych powstał ośrodek wypoczynkowy Urzędu Rady Ministrów „Łańsk”, a z lasów na terenie obu nadleśnictw utworzono ośrodek hodowli zwierzyny łownej. W związku z tym faktem, od roku 1961 całość gospodarki leśnej podporządkowana została gospodarce łowieckiej, a co za tym idzie wszystkie czynności wykonywano pod kątem polepszenia warunków bytowania zwierzyny. Użytkowanie rębne ograniczono do wyrębu niewielkich powierzchni, w zasadzie tylko tam, gdzie były potrzebne wybiegi dla zwierzyny lub poletka łowieckie. Użytkowanie przedrębne prowadzono także w niewielkim wymiarze, głównie w oddziałach na obrzeżach lasów, przy głównych drogach i osiedlach. W pozostałych oddziałach prowadzono tylko usuwanie posuszu. Taki sposób prowadzenia gospodarki leśnej stosowano do początku lat 80-tych XX wieku.

W 1973 r. zlikwidowano Nadleśnictwo Stawiguda i włączono je do Nadleśnictwa Nowe Ramuki jako obręb. Dołączono również część gruntów innych zlikwidowanych nadleśnictw: Dłużek, Koniuszyn, Purda Leśna, Stębark.

W planach u.l. z 1975 r. cała powierzchnia leśna Nadleśnictwa została zaliczona do lasów ochronnych krajobrazowych. Wyodrębniono gospodarstwo nasienne wyłączone o powierzchni 27,95 ha oraz gospodarstwo łowieckie o powierzchni 20488,22 ha. W tym lasy zagospodarowane sposobem przerębowym o powierzchni 1333,85 ha (nad rzeką Łyna i nad jeziorem Łańsk) oraz lasy zagospodarowane rębnią zupełną o powierzchni 19154,37 ha. Znaczne powierzchnie gruntów leśnych czasowo wyłączono z produkcji leśnej jako tzw. wybiegi dla zwierzyny.

W 1982 r. Nadleśnictwo przejęło ośrodek hodowli zwierzyny łownej, a prowadzenie gospodarki leśnej odbywa się od tego czasu na ogólnie obowiązujących zasadach.

W 1990 r. przekazano do nowo powstającego Nadleśnictwa Olsztyn 6 leśnictw o łącznej powierzchni 8422,37 ha.

W 2004 r. na posiedzeniu I KTG podjęto decyzję o połączeniu 2 obrębów Nadleśnictwa w jeden o nazwie Nowe Ramuki. Według planu u.l. sporządzonego na okres od 1.I.2005 r. do 31.XII.2014 r. powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 16 986,1396 ha.

W obecnym planie u.l. sporządzonym na okres od 1.01.2015 r. do 31.12.2024 r. powierzchnia ogólna nadleśnictwa wynosi 17 051,3004 ha.

Lasy Nadleśnictwa Nowe Ramuki na przestrzeni lat poniosły znaczne szkody na skutek działania różnych czynników natury biotycznej jak i abiotycznej:

1860 r. - gradacja brudnicy mniszki, a w jej następstwie gradacja szkodników wtórnych,
lata 1908-1912 - gradacja brudnicy mniszki, a w jej następstwie gradacja szkodników wtórnych,

lata 1946 -1949 - gradacja brudnicy mniszki, a w jej następstwie gradacja szkodników wtórnych,

17 stycznia 1955 r. - huraganowe wiatry spowodowały znaczne szkody w drzewostanach,

lata 1978 - 1983 - gradacja brudnicy mniszki,

1983 r. - huraganowe wiatry przyczyniły się do powstania znacznych ilości wiatrołomów i wywrotów

lata 1992 -1995 - trwająca kilka lat dotkliwa susza, która w istotny sposób wywarła wpływ na stan zdrowotny i sanitarny lasu,

1993 r. - gradacja brudnicy mniszki, a w jej następstwie gradacja szkodników wtórnych,

1999 r. - huraganowe wiatry przyczyniły się do powstania znacznych ilości wiatrołomów i wywrotów,

lata 2000-2004 - mniejsza niż zwykle ilość opadów spowodowała dotkliwą suszę na obszarze północno-wschodniej Polski,

2006 r. (styczeń, luty, listopad) - obfite opady śniegu przyczyniły się do powstania szkód, w wyniku których usunięto łącznie 12,5 tys. m³ drewna,

2-4 listopad 2006 r. - huraganowe wiatry przyczyniły się do powstania znacznych ilości wiatrołomów i wywrotów,

15-19.01.2007r. - w tych dniach silne wichury spowodowały powstanie licznych złomów i wywrotów, łącznie usunięto 9 tys. m³ drewna,

11 maja 2007 r. - huraganowe wiatry przyczyniły się do powstania znacznych szkód w lesie, usunięto 14,8 tys. m³ drewna,

2008 r. (27 styczeń, 22-23 luty) - huraganowe wiatry przyczyniły się do powstania znacznych szkód w lesie, usunięto 5,5 tys. m³ drewna,

2009 r. (30-31 maj, 13-14 październik) - w tych dniach silne wichury spowodowały powstanie licznych złomów i wywrotów, łącznie usunięto 4,7 tys. m³ drewna,

2010 r. - (grudzień) obfite opady śniegu spowodowały powstanie śniegołomów i wywrotów, usunięto 13,5 tys. m³ drewna,

2011 r. (7-9 luty, 27-28 listopad) - huraganowe wiatry przyczyniły się do powstania znacznych szkód w lesie, usunięto 8 tys. m³ drewna,

5.08.2012 r. gwałtowna burza i silny wiatr spowodowały powstanie złomów i wywrotów w ilości ok. 1,2 tys. m³ drewna,

6-7.12.2013 r. - silny wiatr spowodował szkody, w wyniku których usunięto ok. 1 tys. m³ drewna,

15-17.03.2014 r. - silny wiatr spowodował szkody, w wyniku których usunięto ok. 2 tys. m³ drewna.

W związku z likwidacją podziału Nadleśnictwa na obręby leśne w roku 1995, syntetyczne dane kolejnych opracowań planów urzędniowych zestawiono łącznie dla całego Nadleśnictwa i zamieszczono poniżej.

**Podstawowe dane dotyczące Nadleśnictwa Nowe Ramuki wg kolejnych opracowań planów
urządzenia lasu**

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Nowe Ramuki							
		cykle urządzania lasu, pierwszy rok obowiązywania planu							
		1.01. 1950 r.	1.10. 1961 r.	1.10. 1975 r.	1.01. 1986 r.	1.01. 1995 r.	1.01. 2005 r.	1.01. 2015 r.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Powierzchnia ogólna	ha	14 555,71	br. danych	23 994,89	25 361,91	17 147,34	16 986,16	17 051,30	
Grunty leśne bez związanych z gosp. leśną	ha	br. danych	13 043,76	20 516,17	22 644,47	15 734,65	15 630,17	15 904,44	
Grunty związane z gospodarką leśną	ha	br. danych	br. danych	3 478,72	2 717,44	559,25	551,09	539,16	
Grunty nieleśne	ha	br. danych	br. danych	br. danych	br. danych	853,44	806,09	607,79	
w tym przezn. do zales.	ha	br. danych	br. danych	br. danych	35,45	6,95	0,00	0,00	
Grunty sporne	ha	-	-	-	-	-	-	30,59	
Lasy ochronne	ha	-	1 984,80	20 516,17	2 355,69	1 661,28	3 675,08	3 660	
Rezerwy pow. leśna	ha	-	-	-	1 989,04	1 515,94	1 533,88	1 547,53	
Obszary NATURA 2000	ha	-	-	-	-	-	15 250	15 250	
Strefy zagrożenia przem.	ha	-	-	-	-	-	-	-	
Zapasy na pow. leśnej	m ³	br. danych	br. danych	4 801 147	6 007 971	4 956 408	5 504 465	5 822 294	
Przeciętna zasobność na 1 ha pow. leśnej	m ³	brak danych	brak danych	234	265	315	352	366	
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	br. danych	br. danych	63	70	74	83	86	
Wiek rębności dla podst. gat. drzew.									
So, Md, Js	lat	br. danych	120	150	140	150	140	140	
Db	lat	-	140	150	150	150	150	150	
Św	lat	br. danych	100	120	120	100	100	90	
Ol, Brz, Gb, Lp, Kl, Wz, Jw	lat	-	80	80	80	80	80	80	
Os	lat	-	-	50	50	50	50	50	
Tp, Wb, Sob, Olsz	lat	-	-	-	-	40	40	40	
Bk, Jd	lat	-	-	-	-	-	-	110	
Udział siedlisk borowych	%	br. danych	br. danych	br. danych	81,15	66,45	54,40	44,38	
Udział siedlisk lasowych	%	br. danych	br. danych	br. danych	18,40	33,13	45,10	54,80	
Udział siedlisk olsowych	%	brak danych	brak danych	brak danych	0,45	0,42	0,50	0,82	
Użytkowanie rębne (rocznie)	etat pow.	ha	br. danych	99,72	54,16	63,62	77,45	139,38	181,43
	wykonanie	ha	br. danych	31,41	23,10	48,34	56,30	125,57	-
	etat brutto	m ³	br. danych	br. danych	br. danych	br. danych	27 502	37 714	56 163
	wykonanie brutto	m ³	br. danych	br. danych	br. danych	br. danych	20 142	34 424	-
	etat netto	m ³	br. danych	15 429	9 286	8 511	6 777	31 428	46 625
wykonanie netto	m ³	br. danych	9 808	3 100	6 466	5 425	28 687	-	
Użytkowanie przedrębne (rocznie)	etat pow.	ha	br. danych	868,90	1 911,84	1 774,50	1 544,99	947,34	831,01
	wykonanie	ha	br. danych	555,50	3 881,00	2 107,45	1 076,00	961,86	-
	etat netto	m ³	br. danych	12 626	26 193	46 093	36 000	49 600	43 375
	wykonanie netto	m ³	br. danych	18 268	56 078	47 526	42 021	52 333	-
Odnowienia i zalesienia (rocznie)	etat pow.	ha	br. danych	136,24	56,89	102,09	78,47	92,60	113,34
	wykonanie	ha	br. danych	78,70	67,14	138,33	103,20	65,38	-

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa na dzień 01.01.2015 r. wynosi 17051,3004 ha. Nadleśnictwo posiada jeden grunt we współwłasności - 703c, o pow. 0,2595 ha oraz grunty sporne o pow. 30,5849 w oddz. 702, 702A, 718 i 719. Grunty Nadleśnictwa Nowe Ramuki mają w 100 % urządzone księgi wieczyste.

Powierzchnia Nadleśnictwa wg Tabeli I (zgodnej z instrukcją u.l.) i z opisów taksacyjnych

Nadleśnictwo	Powierzchnia		
	wg Tabeli I ha	wg opisów taksacyjnych ha	Różnica ha
1	2	3	4
Nowe Ramuki	17051,3004	17051,30	+0,0004

Różnice między powierzchnią ogólną Nadleśnictwa, powierzchnią leśną i nieleśną wykazywaną w opisie taksacyjnym, a Tabelą I, wynikają z matematycznego zaokrąglania powierzchni wydzieleń w programie komputerowym, bez wyrównywania do powierzchni działki ewidencyjnej i powierzchni całkowitej Nadleśnictwa.

Zmiany powierzchni ogólnej Nadleśnictwa przedstawia niżej zamieszczone zestawienie porównawcze:

Zmiany powierzchni ogólnej Nadleśnictwa

Nadleśnictwo	Powierzchnia		
	IV rewizja ha	V rewizja ha	Zmiana ha
1	2	3	4
Nowe Ramuki	16 986,1396	17 051,3004	+65,1608

Zestawienie ogólne grup użytków Nadleśnictwa

Rodzaj użytków	Nadleśnictwo Nowe Ramuki		Zmiana
	IV rewizja	V rewizja	
	ha		
1	2	3	4
Grunty leśne zalesione	15 484,3808	15 596,9193	+112,5385
Grunty leśne niezalesione	145,7936	307,4288	+161,6352
Grunty związane z gosp. leśną	551,0837	539,1625	-11,9212
I Lasy (razem)	15630,1744	16 443,5106	+813,3362
II Grunty nieleśne (razem)	804,8815	607,5303	-197,3512
współwłasność	0,0000	0,2595	+0,2595
Ogółem	16 986,1396	17 051,3004	+65,1608

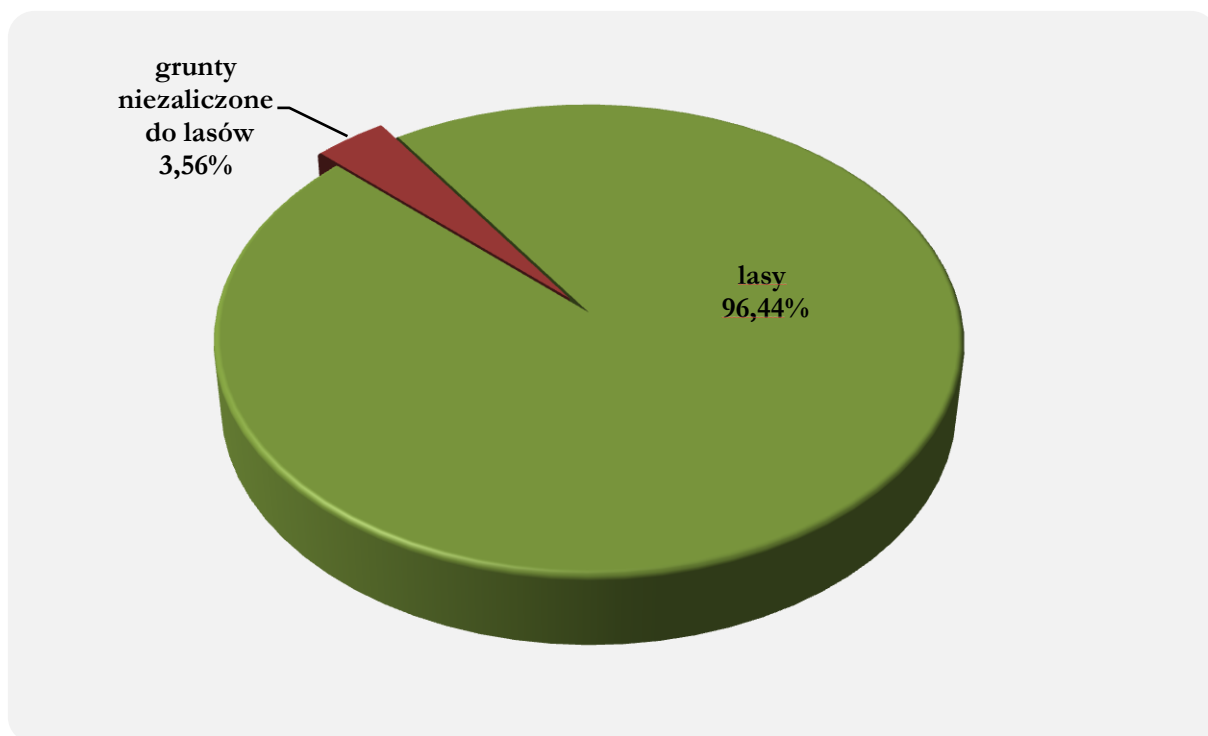
Syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków gruntowych oraz kategorii użytkowania (Tabela I)

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo Nowe Ramuki	
	ha	%
1	2	3
1. Lasy - razem	16443,5106	96,44
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	15596,9193	91,47
1) drzewostany	15596,9193	91,47
2) plantacje drzew – razem w tym:		
- plantacje nasienne		
- plantacje drzew szybkorosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	307,4288	1,80
1) w produkcji ubocznej – razem w tym:	124,5590	0,73
- plantacje choinek		
- plantacje krzewów		
- poletka łowieckie	124,5590	0,73
2) do odnowienia - razem	106,0129	0,62
w tym:		
- halizny		
- zręby	106,0129	0,62
- pławowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	76,8569	0,45
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	48,2032	0,28
- objęte szczególnymi formami ochrony		
- przewidziane do małej retencji	28,6537	0,17
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną – razem	539,1625	3,16
1) budynki i budowle	12,6777	0,07
2) urządzenia melioracji wodnych	5,3689	0,03
3) linie podziału przestrzennego lasu	131,5164	0,77
4) drogi leśne	330,0569	1,94
5) tereny pod liniami energetycznymi	59,2276	0,35
6) szkółki leśne		
7) miejsca składowania drewna	0,3150	0,00
8) parkingi leśne		
9) urządzenia turystyczne		
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,5374	0,00
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	16444,0480	96,44
3. Użytki rolne - razem	368,7727	2,16
3.1. Grunty orne – razem w tym:	117,6031	0,69
1) role	98,9499	0,58
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na	18,6532	0,11
3) ugory, odłogi		
3.2. Sady	1,3375	0,01
3.3. Łąki trwałe	139,4920	0,82
3.4. Pastwiska trwałe	103,7939	0,61
3.5. Grunty rolne zabudowane	1,1843	0,01
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	5,3619	0,03

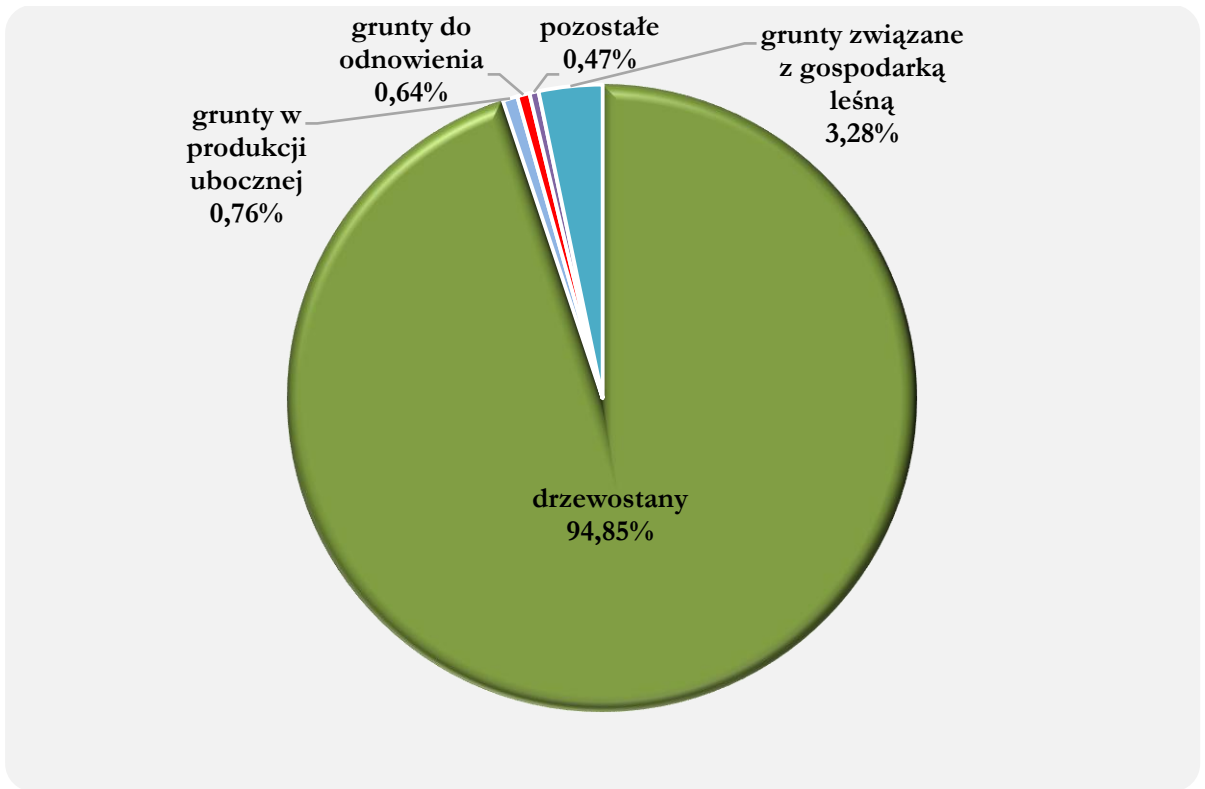
4. Grunty pod wodami - razem	16,5100	0,10
w tym:		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	16,5100	0,10
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
5. Użytki ekologiczne - razem		
6. Tereny różne - razem	0,0900	0,00
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos.		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod	0,0900	0,00
4) różne inne		
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	2,2263	0,01
w tym:		
7.1. Tereny mieszkaniowe	2,0793	0,01
7.2. Tereny przemysłowe		
7.3. Tereny zabudowane inne	0,0070	0,00
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		
2) tereny zabytkowe		
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nieurządzonej		
7.6. Użytki kopalne		
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	0,1400	0,00
w tym:		
1) drogi	0,1400	0,00
2) tereny kolejowe		
3) inne tereny komunikacyjne		
8. Nieużytki - razem	219,3939	1,29
w tym:		
1) bagna	219,3939	1,29
2) piaski		
3) utwory fizjograficzne		
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	607,7898	3,56
Ogółem	17051,3004	100.00%
W tym powierzchnia gruntów we współwłasnościach		
Leśna		
Nieleśna	0,2595	

Wykaz gruntów pozostających we współwłasności

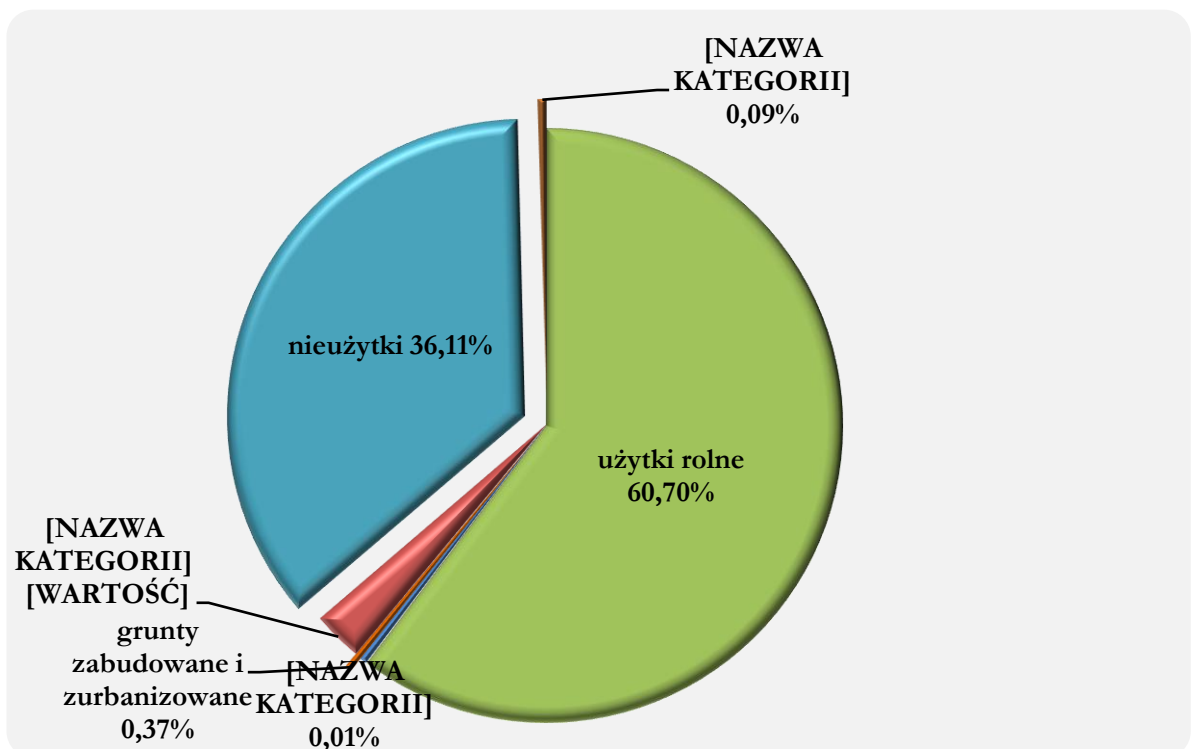
Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Pow. działki	udział we współwłasności
1	2	3	4	5
Stawiguda	Stawiguda	3703/8	0,2595	57/1000
Razem			0,2595	

Udział grup użytków gruntowych w ogólnej powierzchni Nadleśnictwa

Udział rodzajów użytków w grupie – lasy w Nadleśnictwie

Udział rodzajów użytków w grupie – Grunty niezaliczone do lasów

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (opracowany przez Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie, październik 2014 r.) stanowi aktualizację dokumentu przyjętego Uchwałą nr XXXIII/505/02 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego. W projekcie Planu omówione zostały zewnętrzne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, takie jak:

- polityka przestrzenna w wybranych dokumentach (europejskich, krajowych i regionalnych),
- warunki zewnętrzne rozwoju przestrzennego województwa (powiązania przyrodnicze, powiązania województwa z systemami transportu Europy i kraju, powiązania województwa z systemami infrastruktury technicznej, powiązania obszary i problemy wspólne z województwami sąsiednimi, przygraniczne położenie województwa).

Przedstawiono również uwarunkowania wewnętrzne:

- główne elementy struktury przestrzennej województwa, sieć osadnicza,
- środowisko przyrodnicze i kulturowe (wiodące cechy i zasoby środowiska przyrodniczego, zasoby środowiska (dziedzictwa) kulturowego, zasoby krajobrazowe, zagrożenia środowiska),
- sfera społeczna (ludność, rynek pracy, mieszkalnictwo),
- infrastruktura społeczna (edukacja i szkolnictwo wyższe, kultura, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, infrastruktura sportowa, administracja),
- sfera gospodarcza (potencjał gospodarczy regionu, przemysł, turystyka, rolnictwo, rybactwo i rybołówstwo, leśnictwo),
- systemy transportowe (komunikacja drogowa, kolejowa i lotnicza, drogi wodne, przejścia graniczne, trasy rowerowe, dostępność komunikacyjna),

- infrastruktura techniczna (gospodarka wodna, ściekowa, gazowa, elektroenergetyka, odnawialne źródła energii, systemy teleinformatyczne, gospodarka odpadami),
- obronność i bezpieczeństwo państwa.

Dla terenów objętych projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Nowe Ramuki obowiązują postanowienia aktów prawa lokalnego:

Program Ochrony Środowiska Powiatu olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020 (Uchwała nr XXXIV/391/2014 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 24 października 2014 r.);

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Olsztynek (Uchwała nr XXVII-289/2009 Rady Miejskiej w Olsztynku z dnia 30.09.2009 r.);

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Purda(Uchwała nr XXV-204/01 Rady Gminy Purda z dnia 29 marca 2001 r.); zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Purda (Uchwała nr XXXIX/272/2014 Rady Gminy Purda z dnia 12 maja 2014 r.);

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stawiguda (Uchwała nr XXVI/219/2013 Rady Gminy Stawiguda z dnia 27 czerwca 2013 r.).

Wymienione dokumenty opierając się na aktach prawa wyższego rzędu, wyznaczają ramy dla prowadzenia gospodarki leśnej i ochrony ekosystemów leśnych. Określają one również zasady zwiększania lesistości poprzez przeznaczanie gruntów pod zalesienia.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Strategia rozwoju turystyki województwa warmińsko-mazurskiego zakłada, że ochrona i kontrolowany rozwój posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych regionu może stać się symbolem miejsca oferującego produkty turystyczne wysokiej jakości.

Podczas wdrażania produktów turystycznych należy uwzględnić, jako priorytetowe:

- ochronę środowiska i zasobów naturalnych,
- ochronę walorów kulturowych,
- ochronę zdrowia mieszkańców i turystów.

Konieczne będzie przy tym ograniczenie nadmiernej presji ruchu turystycznego na cennych przyrodniczo obszarach oraz niedopuszczanie do przekraczania wielkości chłonności turystycznej i zanieczyszczanie środowiska.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 - projekt przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego 22 stycznia 2013 r.

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018. W dokumencie przedstawiono ogólną charakterystykę geograficzno-przyrodniczą i gospodarczą województwa warmińsko-mazurskiego oraz dokonano analizy zagrożeń środowiska. W załączeniu przedstawiono szczegółową listę powierzchniowych form ochrony przyrody występujących w województwie.

Przy obecnej koniunkturze nie przewiduje się w regionie zasadniczych zmian gospodarczych. Szans na wzrost gospodarczy upatruje się głównie w rozwoju turystyki.

Podstawowymi i jednocześnie priorytetowymi celami Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego są:

- zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.
- poprawa jakości środowiska,
- bezpieczeństwa ekologicznego,
- doskonalenie działań systemowych.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020 (Uchwała nr XXXIV/391/2014 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 24 października 2014 r.)

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W Planie omówione zostały zewnętrzne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego obszaru województwa, w tym:

- powiązania przyrodnicze w regionie,
- systemy transportu oraz infrastruktury technicznej województwa oraz ich powiązania z systemami krajowymi i europejskimi,

- planowane kierunki działań podejmowane wspólnie z województwami sąsiadującymi,
- uwarunkowania, które wynikają z Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- kierunki integracji regionu z UE.

Ponadto w Planie opisano uwarunkowania wewnętrzne oraz sformułowano cele zagospodarowania przestrzennego województwa. Określone także zostały zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz zadania ponadlokalne, w ramach których będą realizowane cele publiczne.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Nadleśnictwo nie posiada gruntów wyłączonych z produkcji.

1.2.5. Wykaz gruntów przeznaczonych do zalesienia

W niniejszym planie urządzenia lasu nie projektuje się zalesień gruntów.

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Nowe Ramuki na lata 2015-2024 nie koliduje z postanowieniami zawartymi w wymienionych powyżej dokumentach i nie zagraża stabilności i trwałości lasu.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów

Położenie Nadleśnictwa Nowe Ramuki, wg „Regionalizacji przyrodniczo- leśnej Polski 2010”

2. Kraina Mazursko-Podlaska,

2-4. Mezoregion Puszczy Mazurskich,

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego tereny Nadleśnictwa Nowe Ramuki położone są w następujących jednostkach:

Megaregion:	Niż Wschodnioeuropejski	8
Prowincja:	Niż Wschodniobałtycko-Białoruski	84
Podprowincja:	Pojezierza Wschodniobałtyckie	842
Makroregion:	Pojezierze Mazurskie	842.8
Mezoregion:	Pojezierze Olsztyńskie	842.81

„Regiony fizycznogeograficzne” Jerzy Kondracki, Andrzej Richling, „Atlas Rzeczypospolitej Polskiej” , Warszawa: Główny Geodeta Kraju 1993-1997.

Według podziału geobotanicznego J.M. Matuszkiewicza teren Nadleśnictwa Nowe Ramuki należy do następujących jednostek:

Prowincja:	Środkowoeuropejska	
Podprowincja:	Południowobałtycka	
Dział:	Północny Mazursko-Białoruski	F.
Kraina:	Mazurska	F.1.
Podkraina:	Zachodniomazurska	F.1a
Okręg:	Olsztyńsko-Szczytnowski	F.1a.1
Podokręg:	Olsztyński	F.1a.1.a
Podokręg:	Stawigudzko-Butryński	F.1a.1.b
Okręg:	Puszczy Napiwodzkiej	F.1a.2.
Podokręg:	Marózko-Kościański	F.1a.2.a

„Regionalizacja geobotaniczna Polski” Jan Marek Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008.

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Położenie geograficzne zawiera się między 20°20' do 20°38' długości geograficznej wschodniej oraz między 53°32' a 53°43' szerokości geograficznej północnej.

Wzniesienia nad poziomem morza wahają się w granicach od 122 m n.p.m. w okolicy wsi Bartąg do 188 m n.p.m. w okolicy wsi Mierki.

1.3.3. Rzeźba terenu

W świetle podziału obszaru Polski na strefy morfogenetyczne, Nadleśnictwo Nowe Ramuki zaliczone zostało do obszaru młodoglacjalnego, podobszaru wysoczyzn jeziornych (L. Starkel „Geografia Polski” 1999, PWN).

Budowa geomorfologiczna jest bardzo zróżnicowana, z bogatą siecią rzek, pradolin, bruzd rynnowych z licznymi jeziorami. Są to formy akumulacji o młodoglacjalnym charakterze pojeziernym ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, fazy pomorskiej, leżące w strefie moreny czołowej lodowca, którego etapy recesji zaznacza siedem koncentrycznych łuków moren czołowych. Ośią symetrii dla nich jest rzeka Łyna, płynąca z południa na północ o długości 289 km, będąca dopływem rzeki Pregoty wpadającej do Zalewu Wiślanego. Wzniesienia nad poziom morza wahają się od 120 do 180 m, średnio 150 m. Tutejszy krajobraz cechują duże deniwelacje względne dochodzące w strefie moreny czołowej do 20-30 m.

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.

a) warunki glebowe

Typy i podtypy gleb w Nadleśnictwie

Typ gleby	Nadleśnictwo
	%
1	3
Prarędziny (PR)	0,05
Czarne ziemie (CZ)	0,05
Gleby brunatne (B)	0,47
Gleby płowe (P)	1,25
Gleby rdzawe (RD)	95,32
Gleby ochrowe (OC)	0,01
Gleby bielcowe (B)	0,48
Gleby gruntowo glejowe (G)	0,11
Gleby opadowo glejowe (OG)	0,06
Gleby torfowe (T)	0,55
Gleby murszowe (M)	0,86
Gleby murszowate (MR)	0,60
Mady rzeczne (MD)	0,07
Gleby deluwialne (D)	0,07
Gleby kulturoziemne (AK)	0,04
Gleby industro- i urbanoziemne (AU)	0,01
Razem	100,00

b) warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne obszaru Nadleśnictwa(dane z lat 1993-2014).

Czynnik meteorologiczny	Średnio w okresie
1	2
Średnia roczna temperatura (°C)	7,74
Średnia roczna temperatura maksymalna (°C)	11,82
Średnia roczna temperatura minimalna(°C)	3,48
Średnia roczna suma opadów (mm)	645,04
Średnia roczna prędkość wiatrów (km/h)	10,51
Średnia liczba dni w roku z opadami deszczu	169,67
Średnia liczba dni w roku z opadami śniegu	58,24
Średnia liczba dni w roku burzowych	21,14
Średnia liczba dni w roku mglistych	47,38
Średnia liczba dni w roku z wiatrem huraganowym	0,00
Średnia liczba dni w roku z opadami gradu	3,52

c) warunki wodne

Geograficzny region Pojezierza Mazurskiego to ogromna ilość jezior. Pod względem hydrograficznym jest to region, z dużą ilością stojących wód powierzchniowych i sieciąhydrograficzną złożoną w znacznej części z krótkich rzek, o niewielkich dorzeczach, znacznych spadkach, często stanowiących odpływ i dopływ jezior.

Większość obszaru Nadleśnictwa Nowe Ramuki znajduje się w zlewni rzeki Łyna będącej rzeką II rzędu, stanowiącą bezpośredni dopływ Pregoty oraz w niewielkiej części (północno-zachodni fragment nadleśnictwa), w zlewni rzeki Pasłęki będącej rzeką I-ego rzędu, uchodzącą do Zalewu Wiślanego. Dopływami Łyny na terenie Nadleśnictwa są rzeczki Marózka i Przykop oraz wiele bezimiennych strumieni i rowów oraz okresowo zanikających niewielkich cieków.Łyna wypływa z obszaru źródłiskowego znajdującego się koło Nidzicy, gdzie w rozległej dolinie z bocznymi wąwozami istnieją dziesiątki źródeł i wypływów dających początek wielu potokom rozpoczynającym bieg Łyny. Rzeka Pasłęka bierze swój początek na obszarze Nadleśnictwa Nowe Ramuki, na południe od wsi Gryżliny. Niezwykle ważną rolę w hydrologii obszaru odgrywają jeziora, których jest tu bardzo dużo. Należą do nich jeziora: Pluszne, Łańskie, Święte, Popłusz, Pawlik, Głębołek Duży, Głębołek Mały, Ustrych, Jełguń,

Dłużek, Galik, Oczko, Kluka Duża i Kluka Mała oraz wiele innych, niewielkich, śródleśnych jeziorok i oczek wodnych. Sieć hydrograficzną uzupełniają liczne torfowiska niskie, nieco rzadsze torfowiska przejściowe oraz małe torfowiska wysokie.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

Charakterystykę typów siedliskowych lasu przedstawiają następujące tabele zamieszczone w części tabelarycznej elaboratu:

Tabela II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.

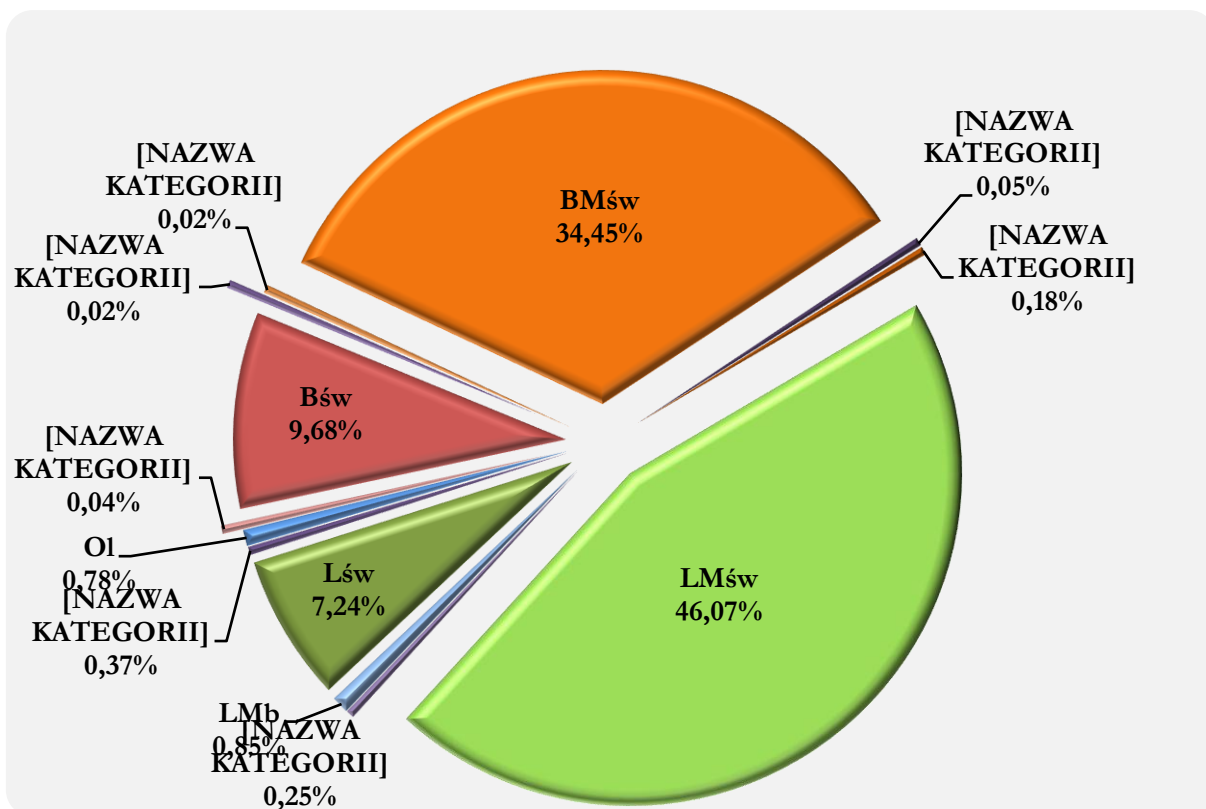
Tabela IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.

Tabela Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Tabela Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu Nadleśnictwa

TSL	Pow.	%
1	2	3
Bśw	1 539,31	9,68
Bw	0,00	0,00
Bb	3,86	0,02
BMśw	5 479,13	34,45
BMw	7,26	0,05
BMb	28,91	0,18
LMśw	7 326,38	46,07
LMw	39,99	0,25
LMb	135,20	0,85
Lśw	1 151,77	7,24
Lw	58,61	0,37
OI	124,68	0,78
OIJ	5,73	0,04
Lł	3,61	0,02
Razem	15 904,44	100

Udział procentowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie.

Najczęściej występującymi typami siedliskowymi lasu w Nadleśnictwie są LMśw (46,07%), BMśw (34,45%) oraz Bśw (9,68%).

Siedliska lasowe zajmują 54,78%, borowe 44,38%, olesy i lasy łęgowe 0,84% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

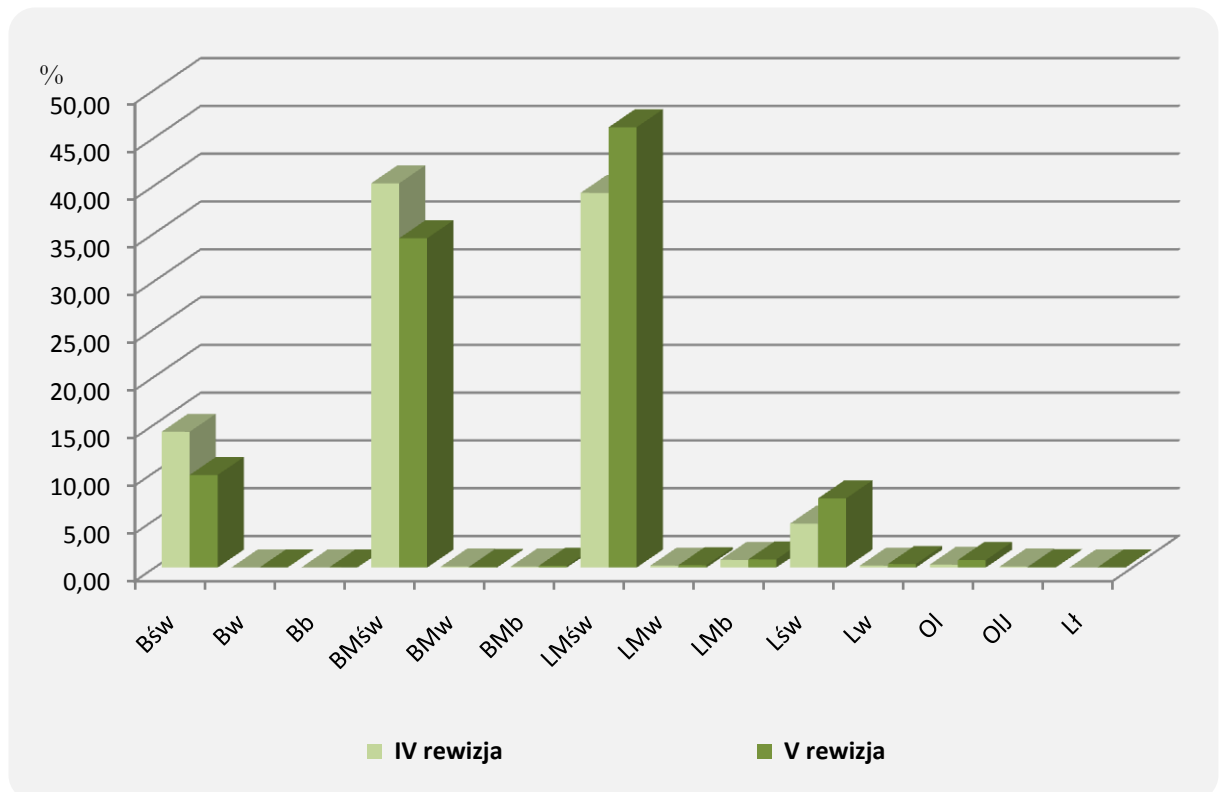
Przyjmując za kryteria różne warunki wilgotnościowe, siedliska zajmują odpowiednio:

świeże	97,44%	powierzchnia: 15 496,59 ha
wilgotne	0,67%	powierzchnia: 105,86 ha
bagienne	1,89%	powierzchnia: 301,99 ha

Zmiany powierzchni siedliskowych typów lasu dla Nadleśnictwa Nowe Ramuki między IV a V rewizją urządzenia lasu przedstawia zestawienie i diagram zamieszczone na kolejnej stronie:

Zmiany powierzchni siedliskowych typów lasu między IV i V rewizją

TSL	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Zmiana ha
	Pow.	%	Pow.	%	
1	2	3	4	5	6
Bs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bśw	2212,26	14,2	1539,31	9,68	-672,95
Bw	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Bb	0,73	0,0	3,86	0,02	3,13
BMśw	6280,60	40,2	5479,13	34,45	-801,47
BMw	16,42	0,1	7,26	0,05	-9,16
BMb	10,10	0,1	28,91	0,18	18,81
LMśw	6232,41	39,2	7326,38	46,07	1093,97
LMw	34,69	0,2	39,99	0,25	5,30
LMb	130,64	0,8	135,20	0,85	4,56
Lśw	715,32	4,6	1151,77	7,24	436,45
Lw	26,42	0,2	58,61	0,37	32,19
OI	54,12	0,3	124,68	0,78	70,56
OIJ	16,46	0,1	5,73	0,04	-10,73
Lł	0,0	0,0	3,61	0,02	3,61
Razem	15630,17	100	15904,44	100	274,27

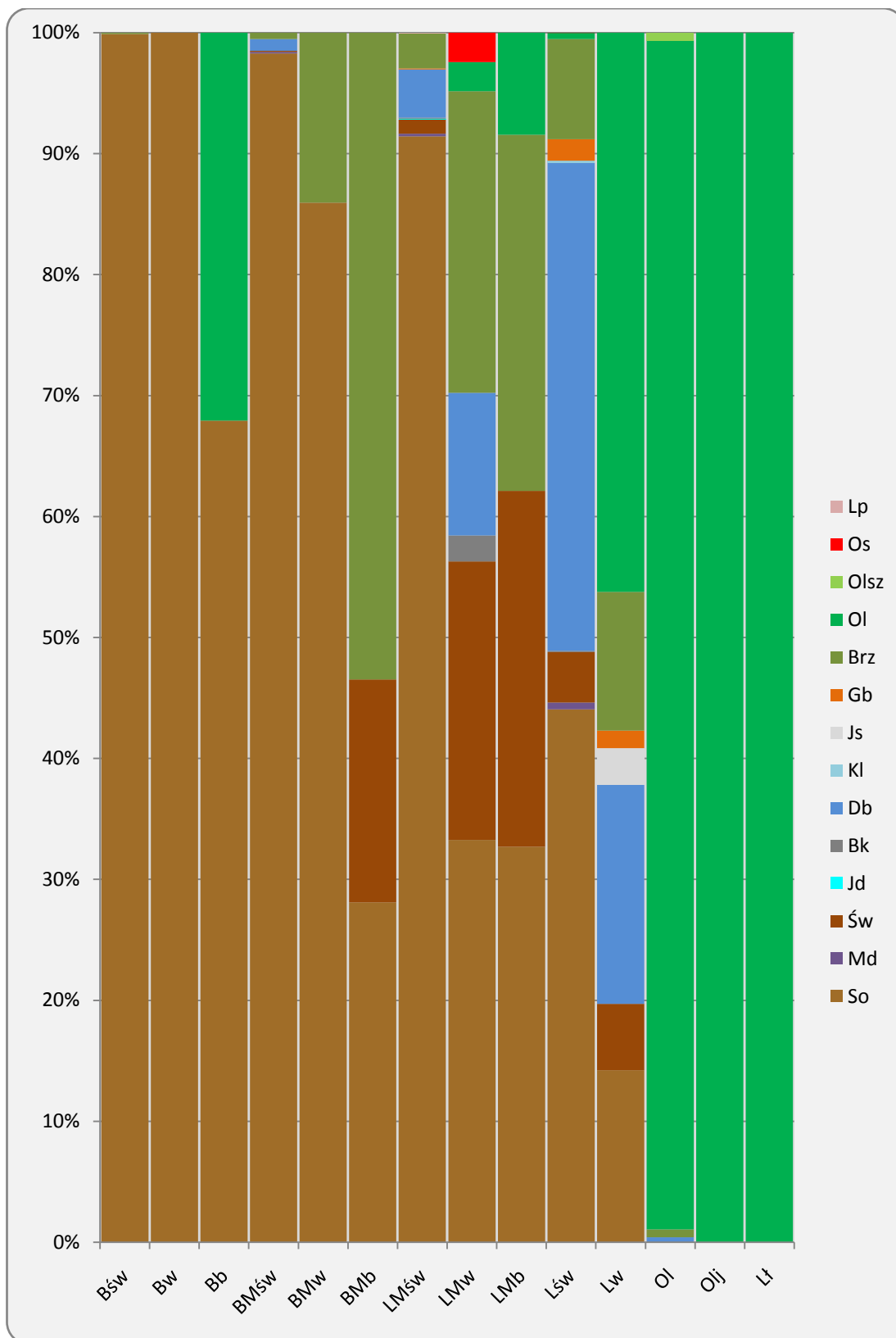

Zmiany udziału procentowego siedliskowych typów lasu między IV a V rewizją

Udział powierzchniowy i procentowy drzewostanów wg gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu przedstawiono w zestawieniu i na diagramie.

Powierzchnia i udział procentowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

TSL	Jedn.	So	Md	Św	Jd	Bk	Db	Kl	Js	Gb	Brz	Ol	Olsz	Os	Lp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Bśw	ha	1537,82									1,49				
	%	99,9									0,1				
Bw	ha														
	%														
Bb	ha	3,86													
	%	100													
BMśw	ha	5384,88	6,83	4,93			54,47				28,02				
	%	98,29	0,12	0,09			0,99				0,51				
BMw	ha	6,24									1,02				
	%	85,95									14,05				
BMb	ha	8,12		5,33							15,46				
	%	28,09		18,44							53,47				
LMśw	ha	6698,16	16,48	86,78	4,10	6,11	292,11			6,86	211,74	3,37			0,67
	%	91,43	0,22	1,18	0,06	0,08	3,99			0,09	2,89	0,05			0,01
LMw	ha	13,30		9,21		0,86	4,72				9,97	0,96		0,97	
	%	33,26		23,03		2,15	11,8				24,93	2,4		2,43	
LMb	ha	44,19		39,79							39,82	11,40			
	%	32,69		29,43							29,45	8,43			
Lśw	ha	507,45	6,66	47,93		1,16	465,07	1,71		20,51	95,51	5,71		0,06	
	%	44,05	0,58	4,16		0,1	40,38	0,15		1,78	8,29	0,5		0,01	
Lw	ha	8,34		3,22			10,62		1,77	0,85	6,72	27,09			
	%	14,23		5,49			18,12		3,02	1,45	11,47	46,22			
Ol	ha						0,51				0,81	122,58	0,78		
	%						0,41				0,65	98,31	0,63		
OIJ	ha											5,73			
	%											100			
Lł	ha											3,61			
	%											100			
R-m	ha	14212,36	29,97	197,19	4,10	8,13	827,50	1,71	1,77	28,22	410,56	180,45	0,78	1,03	0,67
	%	89,37	0,19	1,24	0,03	0,05	5,20	0,01	0,01	0,18	2,58	1,13	0,00	0,01	0,00

Procentowy udział gatunków panujących w siedliskowych typach lasu.

1.3.6.Zanieczyszczenia powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Z uwagi na brak odpowiedniej metodyki określenia stref uszkodzenia lasu, całość lasów Nadleśnictwa zaliczono do zerowej strefy uszkodzeń.

Na terenie Nadleśnictwa i w jego pobliżu nie ma większych zakładów przemysłowych powodujących zanieczyszczenie powietrza, w związku z czym poziom zagrożenia przemysłowego jest niski, (problematyka zanieczyszczenia powietrza omówiona została w Programie Ochrony Przyrody).

1.3.7.Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD)dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Komisja Założeń Planu przyjęła typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Obowiązujące typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu zawiera tabela na kolejnej stronie.

Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu, można zastąpić go w składzie gatunkowym upraw gatunkiem o zbliżonych wymaganiach siedliskowych (wiąz, olcha).

Nadleśniczy może zmienić zapisany w opisie taksacyjnym TD dla odnowienia, na inny przewidziany dla danego typu siedliskowego lasu.

Typy drzewostanu i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw %
1	2	3
Bśw	So	So - 80, Brz i inne - 20
Bw	Św So Św Brz Brz So	So 50, Św 30, inne 20 Brz 60, Św 30, inne 10 So 50, Brz 40, inne 10
Bb	So	So - 80, Brz i inne 20
BMśw	So Db - So Św - So So - Db	So - 80, inne - 20 So - 50, Db - 30, inne - 20 So - 50, Św - 30, inne - 20 Db - 60, So - 30, inne - 10
BMw	Db So Św So So Brz DbŚw	So 70, Db 20, inne 10 So 50, Św 30, Db i inne 20 Brz 50, So 30, inne 20 Św 50, Db 30, inne 20
BMb	So - Św Brz- So	Św 50, So 30, inne 20 So 70, Brz 20, inne 10
LMśw	Św So Db So Db Db So Db So Bk Gb Db Św Db So	Db 50, So 20, Św 20, inne 10 Db 60, So 20, inne 20 So 50, Db 30, inne 20 Bk 50, So 20, Db 20, inne 10 Db 50, Gb 30, inne 20 So 40, Db 30, Św 20, inne 10
LMw	So Db Lp Gb Db So Db Św	Db 60, So 30, inne 10 Db 50, Gb 20, Lp 20, inne 10 Św 50, Db 20, So 20, inne 10
LMb	Brz Ol Św Brz Ol Św Ol	Ol 60, Brz 30, inne 10 Ol 40, Brz 30, Św 20, inne 10 Ol 50, Św 40, inne 10
Lśw	Św Db Gb Lp Db Db Bk Db Db So (bloki upraw pochod.) So Db Lp Db	Db 60, Św 30, inne 10 Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10 Bk 50, Db 30, inne 20 Db 80, inne 20 So 50, Db 30, inne 20 Db 50, So 30, inne 20 Db 70, Lp 20, inne 10
Lw	Db Św Db	Db 80, inne 20 Db 70, Św 20, inne 10
Ol	Ol	Ol 80, inne 20
Ol J	Js Ol	Ol 50, Js 40, inne 10
Lł	Js Db	Db 50, Js 30, inne 20

Porównanie typów drzewostanów pomiędzy IV, a V rewizją urządzania lasu

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu IV rewizja	Typ drzewostanu V rewizja
1	2	3
Bśw	So	So
Bw	Św-So Św-So-Brz Brz-So	Św-So Św-Brz Brz-So
Bb	So	So
BMśw	Św-So Db-So So-Db	So Db-So Św-So So-Db
BMw	So-Św Brz-So Brz-Św	Db-So Św-So So-Brz Db-Św
BMb	So So-Św So-Brz	So-Św Brz-So
LMśw	Św-Db-So Db-So-Św Db-So-Bk Db-So So-Db	Św-So-Db So-Db Db-So Db-So-Bk Gb-Db Św-Db-So
LMw	So-Db So-Św Brz-Św Lp-Gb-Db	So-Db Lp-Gb-Db So-Db-Św
LMb	OI So-OI	Brz-OI Św-Brz-OI Św-OI
Lśw	Św-So-Db Św-Db Gb-Św-Db Db-Św Db-Bk So-Db	Św-Db Gb-Lp-Db Db-Bk Db Db-So(bloki upraw pochodnych) So-Db Lp-Db
Lw	Db Js-Db	Db Św-Db
OI	OI	OI
OIJ	OI-Js	Js-OI
Lł	-	Js-Db

Z analizy powyższego zestawienia wynika, że doskonaląc gospodarkę leśną starano się urozmaicić składy gatunkowe drzewostanów szczególnie na siedliskach bardziej żyznych.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9.03.2004 r. Nadleśnictwo Nowe Ramuki położone jest w 205 regionie pochodzenia leśnego materiału podstawowego.

Nasiennictwo i selekcja w Nadleśnictwie Nowe Ramuki prowadzone są obecnie na bazie „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew na lata 2011 – 2021”. Program ten został opracowany na podstawie Zarządzenia Nr 16 z dnia 27 kwietnia 2011 roku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz pisma RDLP w Olsztynie ZL-7132-06/11 z dnia 06.06.2011 r. W ostatnim dziesięcioleciu zlikwidowano dwa ponad 200-letnie WDN-y sosnowe oraz zmniejszono jeden z pozostałych WDN-ów o powierzchnię położoną w rezerwacie „Las Warmiński”. Stan obecny to dwa WDN-y sosnowe o numerach MP/2/31361/05 i MP/2/31363/05 w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego zlokalizowane odpowiednio w oddziałach: 325b, 326b, 354b, 355,a,c,d, 356b,f i 171a,b,c, 208b, 209a, 247c, 248a,b,c, powierzchniach: 102,07 ha i 98,28 ha oraz jeden WDN dębowy o numerze MP/2/31365/05 zlokalizowany w oddziałach 783i, 784f o powierzchni 7,54 ha.

W 2013 roku uległa likwidacji szkółka leśna Pluski w ramach Regionalnego Programu Produkcji Szkółkarskiej dla RDLP w Olsztynie na lata 2009-2015. Na terenie Nadleśnictwa znajduje się 26 drzew matecznych: 2 sztuki daglezi zielonej, 3 sztuki modrzewia i 21 sztuk sosny. W minionym okresie spadła liczba drzew matecznych sosnowych (2 sztuki), spowodowane to było uszkodzeniami od wiatru (wiatrołomy). Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych wynosi 1578,70 ha. Powierzchnia upraw pochodnych 550,66 ha. W wyniku podziału 4 bloków upraw pochodnych sosnowych powstało 10 mniejszych bloków. Trzy bloki upraw pochodnych dębowych nie uległy zmianie.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

a) walory przyrodnicze

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Nowe Ramuki znajdują się rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, chronione rośliny i zwierzęta.

Rezerваты przyrody

- Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego
- Ostoja bobrów na rzece Pasłęce

Obszary Natura 2000

- PLB280002 Dolina Pasłęki
- PLB280007 Puszcza Napiwodzko-Ramucka
- PLH 280006 Rzeka Pasłęka
- PLH280052 Ostoja Napiwodzko-Ramucka

Obszary chronionego krajobrazu

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko – Ramuckiej

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Marózki

Użytki ekologiczne

- Pełnik w Rusi
- Wyspa na jeziorze Pluszne

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 20 pomników przyrody. Są to pojedyncze drzewa oraz grupy drzew.

Według stanu na dzień 1.01.2015 r. na terenie Nadleśnictwa Nowe Ramuki występuje 6 gatunków ptaków objętych ścisłą ochroną gatunkową, dla których ustalane są granice miejsc rozrodu i regularnego przebywania. Gniazda z wyznaczonymi strefami ochrony ścisłej mają tutaj: orlik krzykliwy – 1 stanowisko, bielik – 4 stanowiska, kania czarna – 3 stanowiska, rybołów – 5 stanowisk oraz bocian czarny – 2 stanowiska. Szósty gatunek – włośchatka nie ma dotąd wyznaczonych stref ochrony ścisłej, gdyż 3 stanowiska znajdują się na obszarze rezerwatu Las Warmiński.

Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 5 miejsc pamięci oraz 15 mogił i cmentarzy.

Ponadto występują zwierzęta, rośliny, grzyby i porosty objęte ochroną ścisłą i częściową.

Zasięg obszarów oraz wymienione obiekty objęte ochroną znalazły się na mapie walorów przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa. Szczegółowe ich omówienie, zostało zamieszczone w tomie III „Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa”.

b) zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia abiotyczne

Znaczenie czynników abiotycznych, to przede wszystkim wpływ warunków pogodowych. Największe zagrożenie stwarzają huraganowe wiatry, intensywne opady śniegu, letnie susze oraz podtopienia. Czynniki te powodowały najczęściej uszkodzeń w drzewostanach w ostatnim dziesięcioleciu. Rozmiar szkód szczegółowo opisany jest w „Referacie Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”.

Na kondycję, stan zdrowotny i odporność drzewostanów niewątpliwym wpływ ma również znaczące obniżenie poziomu wód gruntowych związane z występowaniem lat upalnych, małą ilością opadów atmosferycznych oraz bezśnieżnych zim (2006-2008). Ze względu na położenie geograficzne Nadleśnictwa, czynnikami mającymi wpływ na gospodarkę leśną są także przymrozki wczesne i późne. Negatywny wpływ wszystkich tych czynników na kondycję drzew, obserwowano głównie w latach 2006-2010 oraz w 2014 r.

W ostatnich latach obserwowane jest także zjawisko zamierania dębów, brzozy, jesionów i innych gatunków liściastych oraz modrzewia

Zagrożenia biotyczne

Na obszarze Nadleśnictwa Nowe Ramuki występuje jedno stałe ognisko gradacyjne szkodników pierwotnych sosny, a zatem Nadleśnictwo jest bezpośrednio narażone na wystąpienie szkód w pierwszym okresie gradacyjnego występowania szkodliwych owadów.

Na podstawie danych zawartych w „Referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie” przedstawiono poniżej informacje (od 2005 roku) o występowaniu, zagrożeniu i ewentualnych skutkach występowania znaczących dla lasu szkodników owadzich, chorób grzybowych i innych czynników mających wpływ na stan lasu.

Szkodniki owadzie

Nazwa szkodnika owadziego	Rok	Powierzchnia (ha)	
		występowania	ograniczenia
1	2	3	4
Szkodniki owadzie (według kart meldunkowych)			
chrabąszcz (owad doskonały)	2005	3,43	3,43
Szkodniki upraw i szkółek			
pędraki chrabąszczy	2006	59,24	59,24
	2007	0,60	0,60
szeliniaki	2005	154,20	154,20
	2006	147,00	147,00
	2007	92,60	-
	2009	1,2	1,2
hurmak olchowiec	2006	2,0	-
	2007	2,2	-

Szkodniki wtórne - ilość pozyskanego posuszu iglastego i wywrotów iglastych ogółem wynosi:

Szkodniki wtórne

Rok	Pozyskanie, posusz i wywroty iglaste ogółem m ³	Pozyskanie, posusz świerkowy m ³
1	2	3
2005	18 733	2 620
2006	20 123	2 543
2007	44 981	3 195
2008	29 717	6 154
2009	13 358	2 568
2010	9 402	1 971
2011	29 106	1 388
2012	14 172	1 955
2013	14 381	3 163
2014	13 842	2 579

Zagrożenie ze strony grzybów w drzewostanach Nadleśnictwastanowi głównie huba korzeniowa oraz opieńka miodowa. W szczególności w drzewostanach porolnych, które w Nadleśnictwie Nowe Ramuki zajmują powierzchnię 6073,50 ha.

Powierzchnie, na których odnotowano występowanie patogenicznych grzybów w kolejnych latach zostały przedstawione poniżej.

Grzyby patogeniczne

Rok	Powierzchnia występowania w drzewostanach ha	
	do 20 lat	powyżej 20 lat
1	2	3
korzeniowiec wieloletni		
2005	-	550
2006	-	550
2007	-	550
2008	-	530
2009	-	530
2010	-	500
2011	-	500
2012	-	500
2013	-	500
2014	-	49
opieńka miodowa		
2005	100	2000
2006	100	2000
2007	100	2000
2008	100	2000
2009	100	2000
2010	100	2000
2011	100	2000
2012	100	2000
2013	100	2000
2014	-	3
zamieranie jesionów		
2005	-	5,75
2006	-	1,04
2007	-	6,00
2008	-	1,00
2009	-	16,95
2010	-	16,08
2011	-	16,08

Problemy zdrowotne występujące wśród liściastych gatunków drzew lasotwórczych obserwowane są już od szeregu lat. Najbardziej widoczne jest zamieranie jesionów i dębów, lecz pojawiają się również problemy ze świerkiem, brzozą, a ostatnio także z olchą.

Główną przyczyną tego zjawiska było bezpośrednio osłabienie drzew wskutek panujących lat suchych, z małą ilością opadów w okresie wegetacyjnym i bezśnieżnymi zimami (2002-2006), co bezpośrednio przyczyniło się do gradacyjnego wystąpienia szkodników fizjologiczno-technicznych dębów, głównie opiętków oraz foliofagów: miernikowców i zwójek. Od wiosny 2011 roku trwa silna ekspansja występowania oraz uszkodzeń d-stanów dębowych powodowanych przez miernikowce oraz zwójki w północno-wschodniej Polsce.

Ze względu na brak monolitycznych d-stanów dębowych, w Nadleśnictwie nie odnotowano poważnych problemów związanych z tymi gatunkami.

Przyczyn zamierania jesionów nie udało się jak na razie jednoznacznie określić. Ostatnie badania potwierdzają występowanie grzyba *Hymenoscyphus pseudoalbidus* i jego formy bezpłciowej pod nazwą *Chalara fraxinea* przyczyniające się do silnego osłabienia drzew i ich zamierania. Proces, choć zdecydowanie w mniejszym stopniu, nadal jest obserwowany.

Podtopienia i zalania powodują przede wszystkim powierzchniowe zamieranie drzew wskutek zalania części powierzchni leśnych, a także straty ekonomiczne, ponieważ zamartwych drzew nie pozyskuje się. Na terenie Nadleśnictwa nie stwierdzono istotnych szkód wyrządzanych przez bobry. W roku 2006 podtopione zostały drzewostany na powierzchni 3,35 ha. W planie urządzenia lasu powierzchnie trwale podtopione, czy zalane zakwalifikowano jako obiekty małej retencji.

Podtopienia i zalania

Rok	Powierzchnia występowania w drzewostanach ha	
	do 20 lat	powyżej 20 lat
1	2	3
2006	2,85	0,50

Istotnym zagrożeniem biotycznym, szczególnie dla upraw i młodników jest zwierzyna płowa. Choć szkody powodowane przez sarny, jelenie oraz łosie w drzewostanach nie zagrażają istnieniu lasu, to z gospodarczego punktu widzenia właśnie one należą do najbardziej uciążliwych, co pokazują dane z ostatniego dziesięciolecia. Szkody od zwierzyny w uprawach i młodnikach wystąpiły na ogólnej powierzchni 558,78 ha, w tym 176,13 ha to szkody w II stopniu uszkodzenia – średnim, a 1,72 ha w III stopniu uszkodzenia – powyżej 40% drzewostanu. Stan zwierzyny powoduje konieczność zabezpieczenia upraw i młodników przed szkodami poprzez: grodzenie upraw i w mniejszym stopniu inne metody zabezpieczenia przed zgryzaniem. Ograniczony rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę jest wynikiem tych działań.

Szczegółowe dane dotyczące zagrożeń biotycznych przedstawione zostały w Referacie Nadleśniczego zamieszczonym jako załącznik do elaboratu.

Zagrożenia antropogeniczne

Zanieczyszczenia powietrza nie należą do zagrożeń, które mają istotny wpływ na lasy Nadleśnictwa Nowe Ramuki. Brak dużych zakładów przemysłowych emitujących szkodliwe substancje, oraz niewielka sieć dróg o wysokim natężeniu ruchu powodują, że pomimo bliskości dużej aglomeracji miejskiej stężenie szkodliwych gazów i pyłów pozostaje na poziomie nie zagrażającym drzewostanom.

Problem zanieczyszczenia powietrza omówiony został w Programie Ochrony Przyrody.

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi jest uregulowana. Problem natomiast stanowią turyści pozbywający się odpadów w okolicznych lasach. Większe zanieczyszczenie lasu odpadami występuje także w okresie wzmożonego zbioru płodów runa leśnego.

Osobnym problemem są zagrożenia pożarowe, szczegółowo omówione w części planu dotyczącej ochrony przeciwpożarowej pkt. 3.8 elaboratu.

1.4.Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1.Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

a) ocena ekonomiczna regionu

Lasy Nadleśnictwa Nowe Ramuki położone są na obszarze rolniczym. Tereny bezpośrednio sąsiadujące z gruntami Nadleśnictwa, to obszary wiejskie, rolne lub leśne. Są to obszary o słabym uprzemysłowieniu w związku z tym, stopień zagrożenia przemysłowego jest bardzo niski.

Zdecydowana większość użytków rolnych znajduje się w posiadaniu rolników indywidualnych i podmiotów gospodarczych prowadzących działalność rolniczą, a tylko niewielka część stanowi własność Skarbu Państwa.

Charakterystyka gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (dane GUS2013r.)

Województwo, powiat, gmina (całe gminy)	Powierzchnia w km ²	Ludność w tys.	Powierzchnia lasów ogółem w ha	Powierzchnia lasów n-ctwa w ha	Lesistość %
1	2	3	4	5	6
Województwo warmińsko - mazurskie					
pow. olsztyński					
gm. Olsztynek	364	6,2	19892	2742	53,10
gm. Purda	318	8,5	17183	5000	52,4
gm. Stawiguda	223	7,4	12547	8701	54,4
Pow. olsztyński	2838	122,5	110149	16443	37,7
Woj.warm.-maz.	24173	1446,9	768846	16443	31,0

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Nowe Ramuki znajduje się 17 094 ha lasów, w tym lasy Nadleśnictwa 16 443 ha. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 249,26 km² a lesistość tego obszaru rzędu 69% jest ponad dwa razy większa od średniej w RDLP – 29,1% jak i średniej lesistości kraju, wynoszącej 30,5%. Powyższe dane wg gmin zawarte są we Wzorze nr 7.

Głównymi odbiorcami drewna wielko- i średniowymiarowego z Nadleśnictwa Nowe Ramukisą:

ABAKUS WOOD POL Wieczorek –Skumbin Sp.J.,

IKEA Industry Poland Sp. z o.o.,

Firma Produkcyjno Usługowo Handlowa Bratpol S.C. Tadeusz Szczerba Dorota Szczerba,

Przetwórstwo Rolno Spożywcze i Runa Leśnego S.C. Jerzy Brzostek Jerzy Brzostek Artur Brzostek

GRAB sp.z o.o.

Interlas S. C. Dębowa Góra , 11-015 Olsztynek

INTERNATIONAL PAPER-KWIDZYN sp.z o.o.

KACZKAN ZAKŁ.PROD.DRZEWNEJ Józef Kaczkan Spółka Jawna

„KARO” OKNA DREWNIANE

MEG-WOOD Ewa Górska

MONDI ŚWIECIE Spółka Akcyjna

Firma Handlowo-Usługowo-Produkcyjna Mariusz Niski

P.B.D DREW TOM Tomasz Lewandowski

PAGED-SKLEJKA Spółka Akcyjna

PROGRES SP.J. K. Lewandowski, M. Lewandowski (PW)

Firma Produkcyjno Hadlowo Usługowa Quercus Leszek Panek

Sosnowicz s.c. Zakład stolarki budowlanej

SZABAN Bogdan Jerzy Szaban (PPHU)

TRACZEK Zakład Produkcyjno-Usługowy

„Trak Drew”ZPUH Piotr Roguz

„UHU” Zakład Przemysłu Drzewnego Cezary Puchacz

Zakład Przemysłu. Drzewnego Piotr Żemojtel

Zakład Drzewny Napiwoda Sp. z o.o.

Ponadto na terenie Nadleśnictwa działają mniejszetartaki i zakłady przemysłu drzewnego o znaczeniu lokalnym.

b) charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Charakterystykę przestrzenną kompleksów leśnych przedstawia niżej zamieszczone zestawienie:

Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych.

Wielkość kompleksu	Liczba kompleksów	Łączna powierzchnia ha
1	2	3
do 1.00 ha	28	13,28
1.01 - 5.00 ha	28	76,43
5.01 - 20.00 ha	8	59,78
20.01 - 100.00 ha	3	118,60
100.01 - 500.00 ha	4	1039,89
501.01 - 2000.00 ha	-	0,00
2000.01 i więcej	1	15743,32
Razem	72	17051,30

Całość gruntów Nadleśnictwa położona jest w 72 kompleksach leśnych. Lasy innych własności często przylegają do lasów Nadleśnictwa, czasami stanowiąc wśród nich enklawy.

Teren Nadleśnictwa Nowe Ramuki przecinają liczne drogi asfaltowe, które znacznie ułatwiają dojazd do lasów. Najważniejsze drogi w tym rejonie to:

- drogi krajowe nr: 51 i 58 (na granicy zasięgu),
- droga wojewódzka nr: 598

- linia kolejowa Olsztyn-Olsztynek,

Wymienioną wyżej sieć dróg uzupełniają liczne drogi powiatowe i gminne oraz gęsta sieć leśnych dróg wywozowych. Do prac związanych z pozyskaniem drewna często można wykorzystać dobrze utrzymane linie oddziałowe.

Istniejąca sieć dróg wywozowych jest wystarczająca i umożliwia dojazd do wszystkich kompleksów leśnych. Gęsta sieć dróg leśnych wymaga jednak napraw, szczególnie w okresie wiosennym i jesiennym. Średnia długość dróg wywozowych na 100 ha lasu wynosi 4,84 km, a średnia odległość zrywki około 600 m.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się 2 składnic drewna o łącznej powierzchni 0,31 ha, obie na powierzchni leśnej. Często do czasowego składowania drewna wykorzystywane są powierzchnie zrębowe, grunty nieleśne bądź niewielkie przersedzenia w drzewostanach przy drogach wywozowych.

1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

a) czynniki zwiększające stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa

Najważniejsze czynniki zwiększające stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa:

- udział siedlisk lasowych i olesów	- 55,62%	pow. leśnej
- udział siedlisk wilgotnych i bagiennych	- 2,56%	pow. leśnej
- udział gatunków liściastych	- 9,18%	pow. leśnej
- udział drzewostanów I, II kl. w. oraz KO i KDO	- 18,84%	pow. leśnej
- udział lasów ochronnych	- 23,01%	pow. leśnej
- udział drzewostanów do przebudowy	- 0,56%	pow. leśnej
- udział drzewostanów porolnych	- 38,19%	pow. leśnej
- udział lasów nadzorowanych	- 3,70%	pow. leśnej

Kradzieże drewna zdarzają się incydentalnie i nie stanowią większego problemu Nadleśnictwa.

Według aktualnych danych Nadleśnictwo zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Prace związane z pozyskaniem i hodowlą lasu, wykonują wyspecjalizowane Zakłady Usług Leśnych.

b) zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej

Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej – tabela XIX

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospod.
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna w ha		15630,17	15904,44
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej w m ³		5504465	5822294
3	Zasobność drzewostanów w m ³ /ha		352	366
4	Wartość majątkowa Nadleśnictwa	wartość drzewostanów w tys. zł.	-	-
		wartość gruntów leśnych w tys. zł.	-	-
		wartość środków trwałych w tys. zł.	-	-
	Razem	tys. zł.	-	-
5	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne w m ³ netto	314283	466248
		użytki przedrębne w m ³ netto	496000	433752
		razem użytki główne w m ³ netto	810283	900000
		udział użytków przedrębnych w %	61,21	48,19
6	Okresowy przyrost brutto w 10-leciu	m ³	1039700	998300
		przeciętnie m ³ /ha/rok	6,71	6,4
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśnej/rok	2,45	3,6
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśnej/rok	4,00	3,48
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśnej/rok	6,45	7,08
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	18,15	18,96
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	96,08	110,57
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego w %		13,10	14,33
9	Udział lasów ochronnych w %		23,51	23,01
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych w ha		636,32	651,85
	% udziału w powierzchni lasów Nadleśnictwa		4,07	3,70

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Ze względu na konieczność zawarcia w Tabeli XX wrażliwych danych ekonomicznych oraz trudności w przewidywaniu niektórych wskaźników odstąpiono od wykonania w/w. tabeli.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa.

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych

Możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa charakteryzują następujące tabele zamieszczone w rozdziale TABELE I WZORY elaboratu:

Tabela nr II

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr III

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr Va

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Vb

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr VI

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

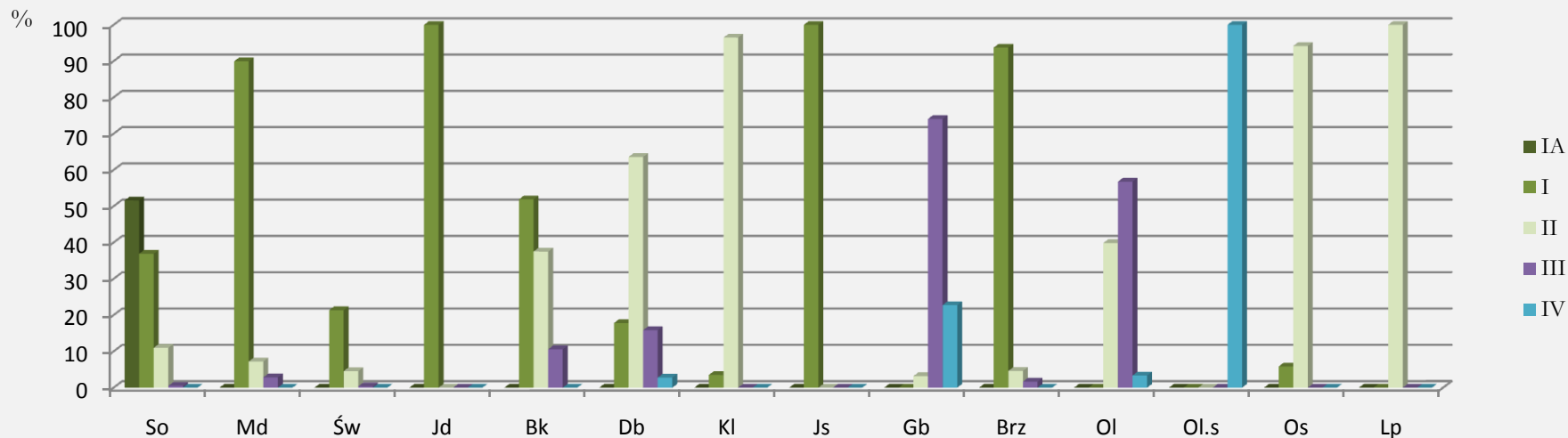
Tabela nr VIIIa

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

a) przeciętne bonitacje gatunkówpanujących

Udział drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wg Tabeli nr II)

Bonitacja	So	Md	Św	Jd	Bk	Db	Kl	Js	Gb	Brz	Ol	Ol.s	Os	Lp	Razem	
																%
1	2	3	4		5	6		7	9	10	11	12	13		17	18
IA	7249,2														7249,2	46,48
I	5185,63	26,96	157,16	4,1	4,22	137,72	0,06	1,77		384,81			0,06		5902,49	37,84
II	1543,48	2,16	33,56		3,05	491,95	1,65		0,9	18,9	36,99		0,97	0,67	2134,28	13,68
III	69,85	0,85	2,71		0,86	122,59			20,9	6,85	52,69				277,3	1,78
IV	1,95					21,5			6,42		3,11	0,78			33,76	0,22
ha	14050,11	29,97	193,43	4,1	8,13	773,76	1,71	1,77	28,22	410,56	92,79	0,78	1,03	0,67	15597,03	
%	90,09	0,19	1,24	0,03	0,05	4,96	0,01	0,01	0,18	2,63	0,59	0,01	0,01	0	100	100,00

Udział procentowy drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących.

b) udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach wieku i podklasach wieku

Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów według rodzajów powierzchni leśnej, klas i podklas wieku na podstawie Tabeli nr III oraz porównanie z tabelą czwartej rewizji urządzenia lasu przedstawiają niżej zamieszczone zestawienia:

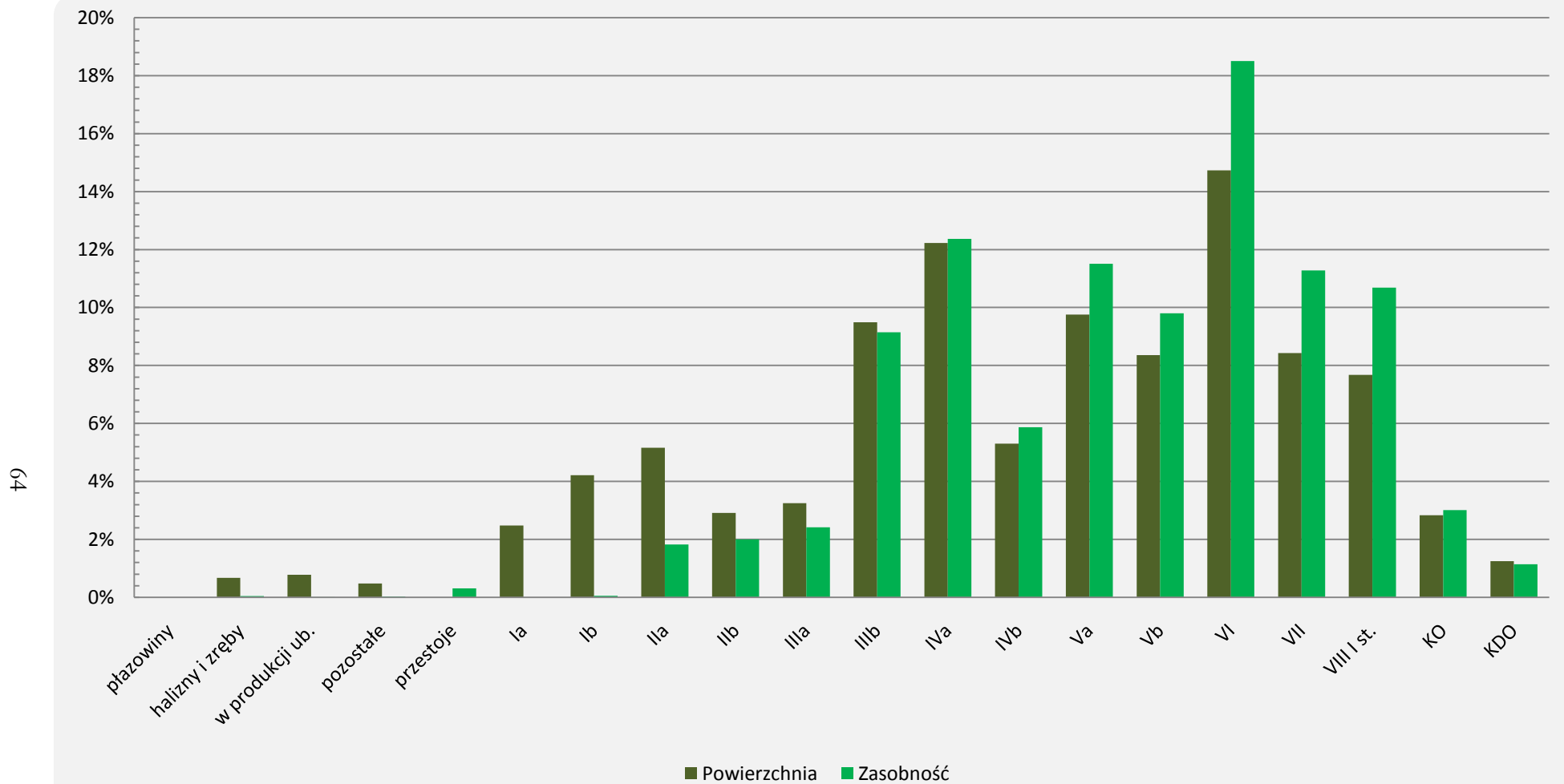
Udział powierzchniowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Zmiana
	ha	%	ha	%	%
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-			-
halizny i zręby	68,7	0,4	106,00	0,67	0,27
w produkcji ub.	58,07	0,4	124,55	0,78	0,38
pozostałe	19,02	0,1	76,86	0,48	0,38
przestoje	-	-			-
Ia	455,88	2,9	394,66	2,48	-0,42
Ib	832,82	5,3	669,13	4,21	-1,09
IIa	472,46	3	820,01	5,16	2,16
IIb	502,89	3,2	463,24	2,91	-0,29
IIIa	1495,87	9,6	516,92	3,25	-6,35
IIIb	1975,38	12,6	1509,23	9,49	-3,11
IVa	856,3	5,5	1944,59	12,23	6,73
IVb	1572,74	10,1	843,56	5,30	-4,80
Va	1323,18	8,5	1552,42	9,76	1,26
Vb	1187,24	7,6	1329,89	8,36	0,76
VI	2098,17	13,4	2343,11	14,73	1,33
VII	2502,12	16,0	1340,01	8,43	-0,11
VIII i st.			1221,43	7,68	
KO	169,06	1,1	449,78	2,83	1,73
KDO	40,27	0,3	199,05	1,25	0,95
Razem	15630,17	100,00	15904,44	100	

Udział miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Różnica
	m ³	%	m ³	%	%
1	2	3	4	5	6
płatowiny	-	-	-	-	-
halizny i zręby	416	0,1	2330	0,04	-0,06
w produkcji ub.	237	0	750	0,01	0,01
pozostałe	489	0,1	1547	0,03	-0,07
przestoje	5948	0,1	18257	0,31	0,21
Ia	60	0	45	0,00	0
Ib	22055	0,4	2795	0,05	-0,35
IIa	84270	1,5	106000	1,82	0,32
IIb	108605	2	116345	2,00	0
IIIa	419490	7,6	140890	2,42	-5,18
IIIb	634720	11,5	532805	9,15	-2,35
IVa	358130	6,5	719930	12,37	5,87
IVb	630400	11,5	341935	5,87	-5,63
Va	552745	10	669915	11,51	1,51
Vb	485920	8,8	570465	9,80	1
VI	943000	17,1	1077345	18,50	1,4
VII	1190595	21,6	656865	11,28	0,37
VIII I st.			622655	10,69	
KO	55615	1	175225	3,01	2,01
KDO	11770	0,2	66195	1,14	0,94
Razem	5504465	100	5822294	100	

Z powyższych zestawień wynika, że w ostatnim dziesięcioleciu, znacząco wzrósł udział drzewostanów IVa klasy wieku, rośnie też udział Va, Vb i VI klasy wieku. Wzrost powierzchni drzewostanów w KO i KDO świadczy o szerszym stosowaniu rębni złożonych w ubiegłym dziesięcioleciu. W Nadleśnictwie zachwiana jest struktura klas wieku. 35% powierzchni stanowią KDO, KO oraz drzewostany VI klasy wieku i starsze. Drzewostany I i II klasy wieku stanowią zaledwie 15% powierzchni Nadleśnictwa.

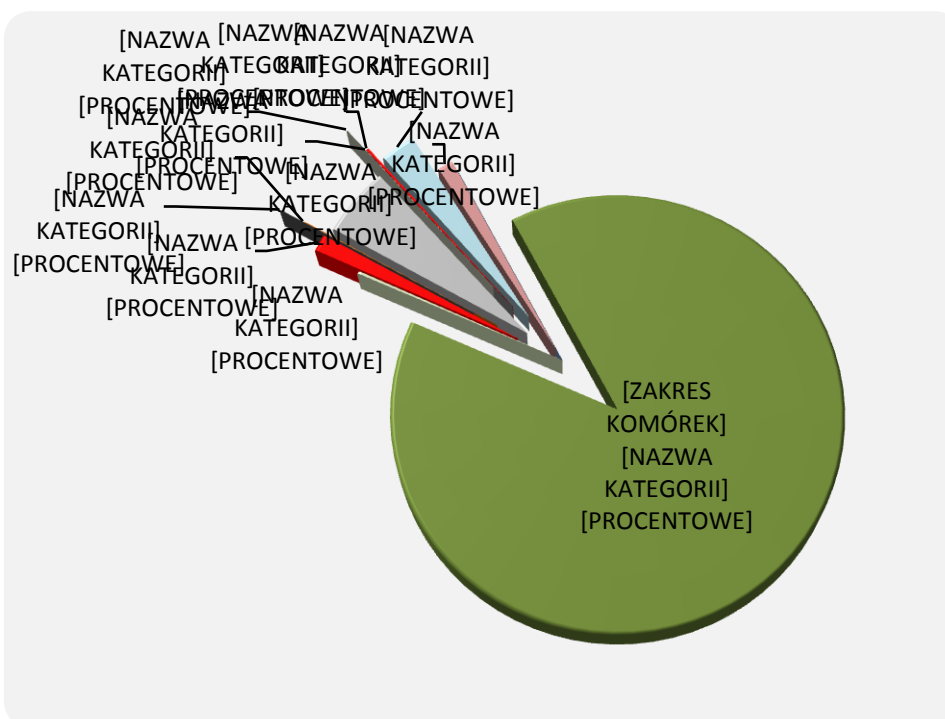

Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów w Nadleśnictwie w klasach wieku wg Tabeli nr III

c) powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie w Tabeli nr III, w porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym

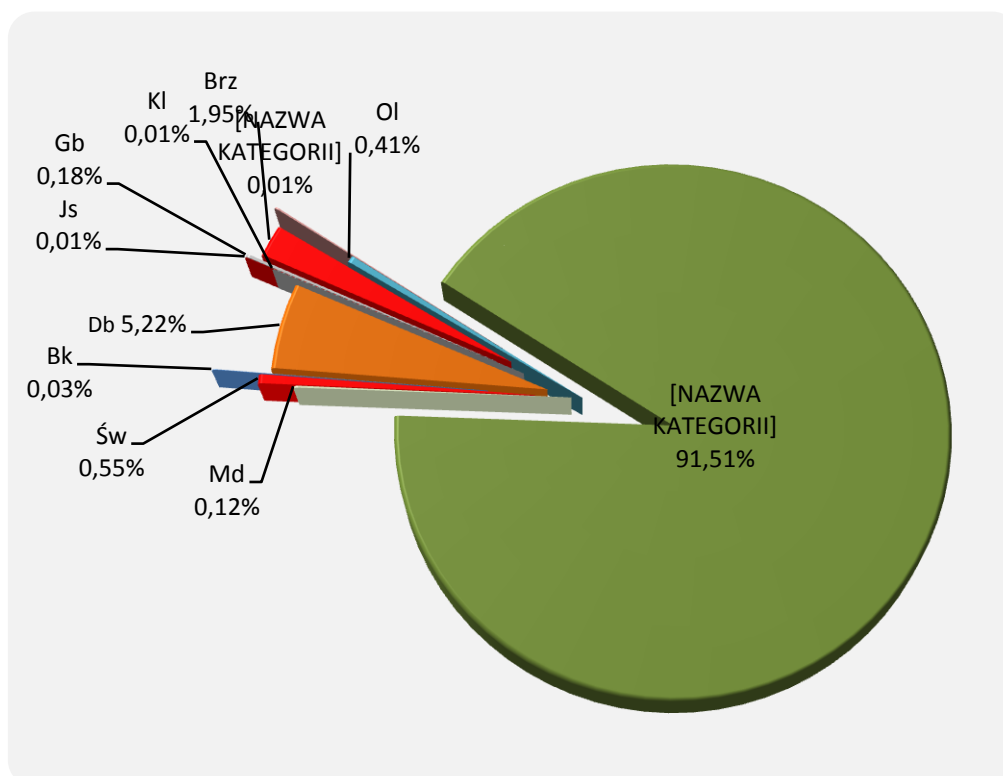
Gatunek	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Zmiana
	ha	%	ha	%	%
1	2	3	4	5	6
So	14144,65	90,49	14212,36	89,37	-1,12
Md	32,89	0,21	29,97	0,19	-0,02
Św	230,59	1,48	197,19	1,24	-0,24
Jd	-	-	4,10	0,03	0,03
Bk	2,61	0,02	8,13	0,05	0,03
Db	654,32	4,19	827,50	5,20	1,01
Kl	2,02	0,01	1,71	0,01	0,00
Js	13,45	0,09	1,77	0,01	-0,08
Gb	23,44	0,15	28,22	0,18	0,03
Brz	418,32	2,68	410,56	2,58	-0,10
Ol	106,82	0,68	180,45	1,13	0,45
Olsz	-	-	0,78	0,00	0,00
Os	0,4	0	1,03	0,01	0,01
Lp	0,66	0	0,67	0,00	0,00
Razem	15 630,17	100	15904,44	100	

Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie

Udział miąższościowy gatunków panujących w Nadleśnictwie

Gatunek	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Zmiana
	m ³	%	m ³	%	
1	2	3	4	5	6
So	5093277	92,54	5328042	91,51	-1,03
Md	5250	0,1	7184	0,12	0,02
Św	27138	0,49	31767	0,55	0,06
Jd	-	-	0	0	0
Bk	646	0,01	1898	0,03	0,02
Db	248035	4,51	303812	5,22	0,71
Kl	900	0,02	740	0,01	-0,01
Js	4960	0,09	545	0,01	-0,08
Gb	8500	0,15	10425	0,18	0,03
Brz	98192	1,78	113650	1,95	0,17
Ol	17322	0,31	23616	0,41	0,1
Olsz	-	-	40	0	0
Os	95	0	360	0,01	0,01
Lp	150	0	215	0	0
Razem	5504465	100	5822294	100	

Udział miąższościowy gatunków panujących w Nadleśnictwie

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Nowe Ramukijest sosna, która zajmuje 89,37% powierzchni. Drzewostany iglaste zajmują 90,83% a liściaste 9,17% powierzchni leśnej.

W strukturze gatunkowej drzewostanów w porównaniu do IV rewizji nie zaszły istotne zmiany.

d) powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów wg gatunków rzeczywistych

Udział powierzchni i miąższości gatunków rzeczywistych przedstawiają niżej zamieszczone zestawienia oraz diagram sporządzone na podstawie tabel: Va i Vb.

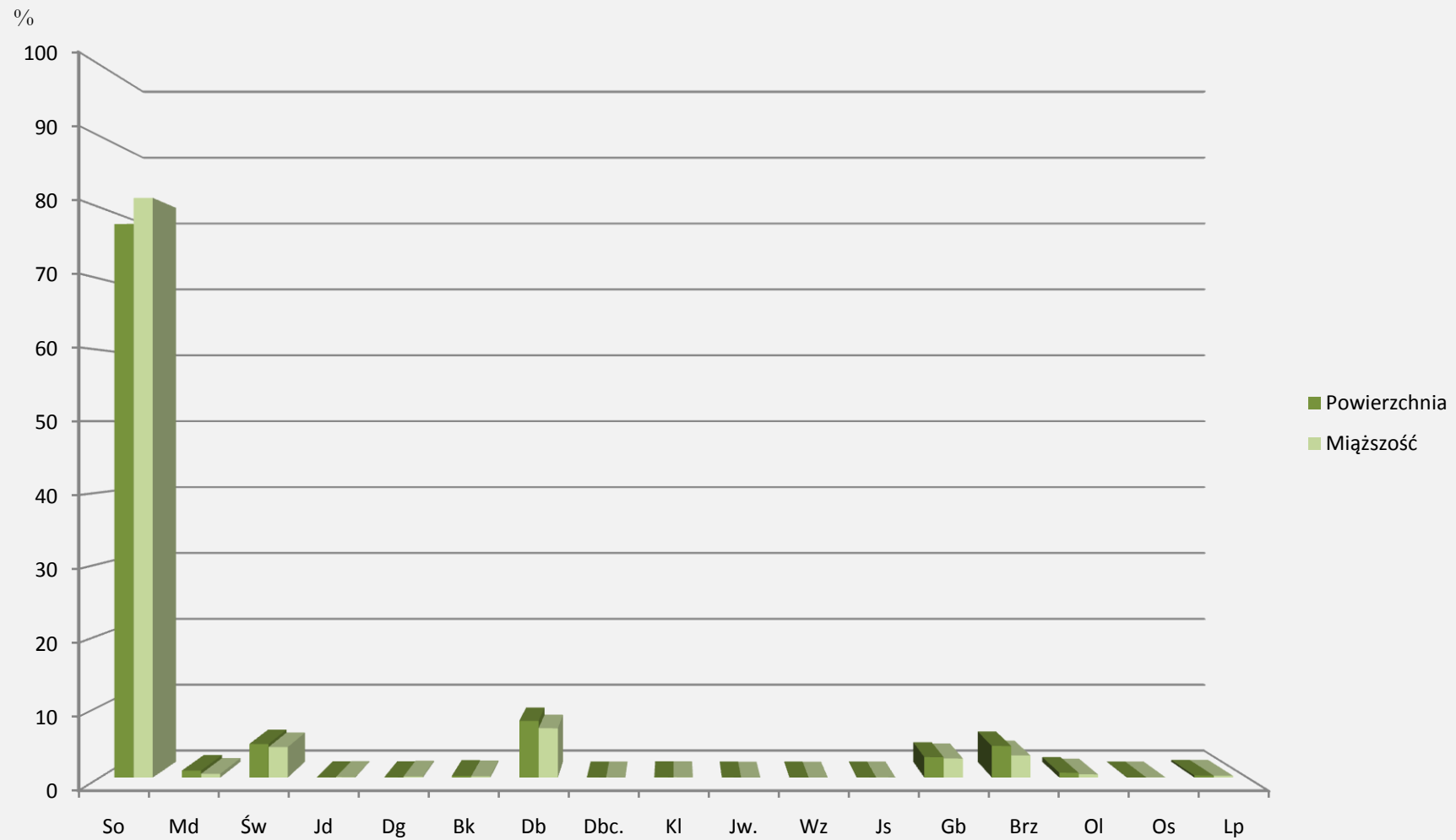
Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych

Gatunek	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Zmiana
	ha	%	ha	%	%
1	2	3	4	5	6
So	12041,01	77,77	12109,64	77,67	-0,10
So.b	0,47	0,00	0,00	0,00	0,00
So.we	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00
Md	124,18	0,80	150,79	0,97	0,17
Św	852,64	5,51	733,85	4,71	-0,80
Jd	5,42	0,04	8,24	0,05	0,01
Dg	8,18	0,05	8,00	0,05	0,00
Bk	26,38	0,17	35,24	0,23	0,06
Db	1014,53	6,55	1237,47	7,94	1,39
Dbc.	3,18	0,02	2,59	0,02	0,00
Kl	6,56	0,04	7,93	0,05	0,01
Jw.	1,15	0,01	3,29	0,02	0,01
Wz	0,14	0,00	2,19	0,01	0,01
Js	14,52	0,09	3,86	0,02	-0,07
Gb	444,05	2,87	446,56	2,86	-0,01
Brz	805,55	5,20	690,98	4,43	-0,77
Ol	99,12	0,64	104,65	0,67	0,03
Olsz.	0,36	0,00	0,55	0,00	0,00
Tp	0,00	0,00	0,12	0,00	0,00
Os	5,79	0,04	4,92	0,03	-0,01
Wb	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00
Lp	30,85	0,20	42,55	0,27	0,07
Razem	15484,38	100,00	15593,44	100	

Udział miąższościowy wg gatunków rzeczywistych

Gatunek	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Zmiana
	m ³	%	m ³	%	%
1	2	3	4	5	6
So	4516355	82,20	4716715	81,33	-0,87
So.b	45	0,00	0	0,00	0,00
So.we	60	0,00	0	0,00	0,00
Md	16760	0,30	30245	0,52	0,22
Św	225075	4,10	247895	4,27	0,17
Jd	2275	0,00	4180	0,07	0,07
Dg	4250	0,10	8760	0,15	0,05
Bk	7615	0,20	9640	0,17	-0,03
Db	354560	6,40	400465	6,91	0,51
Db.c	440	0,00	595	0,01	0,01
Kl	2125	0,10	2390	0,04	-0,06
Jw	25	0,00	10	0,00	0,00
Js	5050	0,10	1185	0,02	-0,08
Gb	130650	2,40	155040	2,67	0,27
Brz	200850	3,60	179725	3,10	-0,50
Ol	19290	0,30	25940	0,45	0,15
Olsz	55	0,00	25	0,00	0,00
Tp	0	0,00	50	0,00	0,00
Os	1700	0,00	1640	0,03	0,03
Wb	0	0,00	5	0,00	0,00
Lp	10195	0,20	14905	0,26	0,06
Razem	5497375	100,00	5799410	100,00	

W strukturze gatunkowej drzewostanów nie zaszły większe zmiany. Nadal głównym gatunkiem tworzącym lasy Nadleśnictwa pozostaje sosna występująca w granicach swojego naturalnego występowania. W swoich naturalnych granicach występuje również dąb szypułkowy oraz świerk, jednak ich udział w powierzchni lasów Nadleśnictwa jest niewielki.

Procentowy udział powierzchni i mięszości gatunków rzeczywistych

Udziału powierzchniowy gatunków rzeczywistych na poszczególnych siedliskach, na podstawie tabeli nr Va.

70

TSL	Jednostka	So	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db	Dbc	Kl	Jw	Wz	Js	Gb	Brz	Ol	Olsz	Tp	Os	Wb	Lp	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Bśw	ha	1487,46	0,71	10,34				0,15							22,61	0,60						1521,87
	%	97,73	0,05	0,68				0,01							1,49	0,04						100,00
Bw	ha																					0,00
	%																					0,00
Bb	ha	2,07													0,59							2,66
	%	77,82													22,18							100,00
BMśw	ha	4875,65	31,94	208,79			2,01	166,32	1,01	0,96	0,38			3,10	127,00	1,40			0,21		0,38	5419,15
	%	89,96	0,59	3,85			0,04	3,07	0,02	0,02	0,01			0,06	2,34	0,03			0,00		0,01	100,00
BMw	ha	2,87		0,40											0,31	0,71						4,29
	%	66,90		9,32											7,23	16,55						100,00
BMb	ha	9,81		2,98											14,76	0,28			0,43			28,26
	%	34,71		10,54											52,24	0,99			1,52			100,00
LMśw	ha	5285,09	101,13	389,90	4,83	1,19	20,77	745,78	1,11	2,15	2,35	1,64	0,13	261,92	368,61	6,54		0,12	1,28	0,02	19,93	7214,49
	%	73,25	1,40	5,40	0,07	0,02	0,29	10,34	0,02	0,03	0,03	0,02	0,00	3,63	5,11	0,09		0,00	0,02	0,00	0,28	100,00
LMw	ha	13,30	0,43	7,11			0,26	0,61							7,81	1,91			0,56		0,17	32,16
	%	41,35	1,34	22,11			0,81	1,90							24,28	5,94			1,74		0,53	100,00
LMb	ha	30,97	0,33	40,23				0,86						0,59	43,00	7,64			1,22			124,84
	%	24,81	0,26	32,23				0,69						0,47	34,44	6,12			0,98			100,00
Lśw	ha	392,46	15,92	68,81	3,41	6,81	12,20	321,00	0,47	4,82	0,56	0,55	0,68	179,16	97,19	10,65			0,58		21,17	1136,44
	%	34,54	1,40	6,05	0,30	0,60	1,07	28,25	0,04	0,42	0,05	0,05	0,06	15,77	8,55	0,94			0,05		1,86	100,00
Lw	ha	9,15	0,08	5,14				2,31						3,00	1,60	6,70	23,35		0,38		0,85	52,56
	%	17,41	0,15	9,78				4,39						5,71	3,04	12,75	44,43		0,72		1,62	100,00
Ol	ha	0,76	0,25	0,06				0,44						0,05	0,19	2,18	42,59	0,55	0,26		0,05	47,38
	%	1,60	0,53	0,13				0,93						0,11	0,40	4,60	89,88	1,16	0,55		0,11	100,00
OIJ	ha			0,05											0,22	5,46						5,73
	%			0,87											3,84	95,29						100,00
Lł	ha	0,05		0,04												3,52						3,61
	%	1,39		1,11												97,50						100,00
Razem	ha	12109,64	150,79	733,85	8,24	8,00	35,24	1237,47	2,59	7,93	3,29	2,19	3,86	446,56	690,98	104,65	0,55	0,12	4,92	0,02	42,55	15593,44
	%	77,67	0,97	4,71	0,05	0,05	0,23	7,94	0,02	0,05	0,02	0,01	0,02	2,86	4,43	0,67	0,00	0,00	0,03	0,00	0,27	100,00

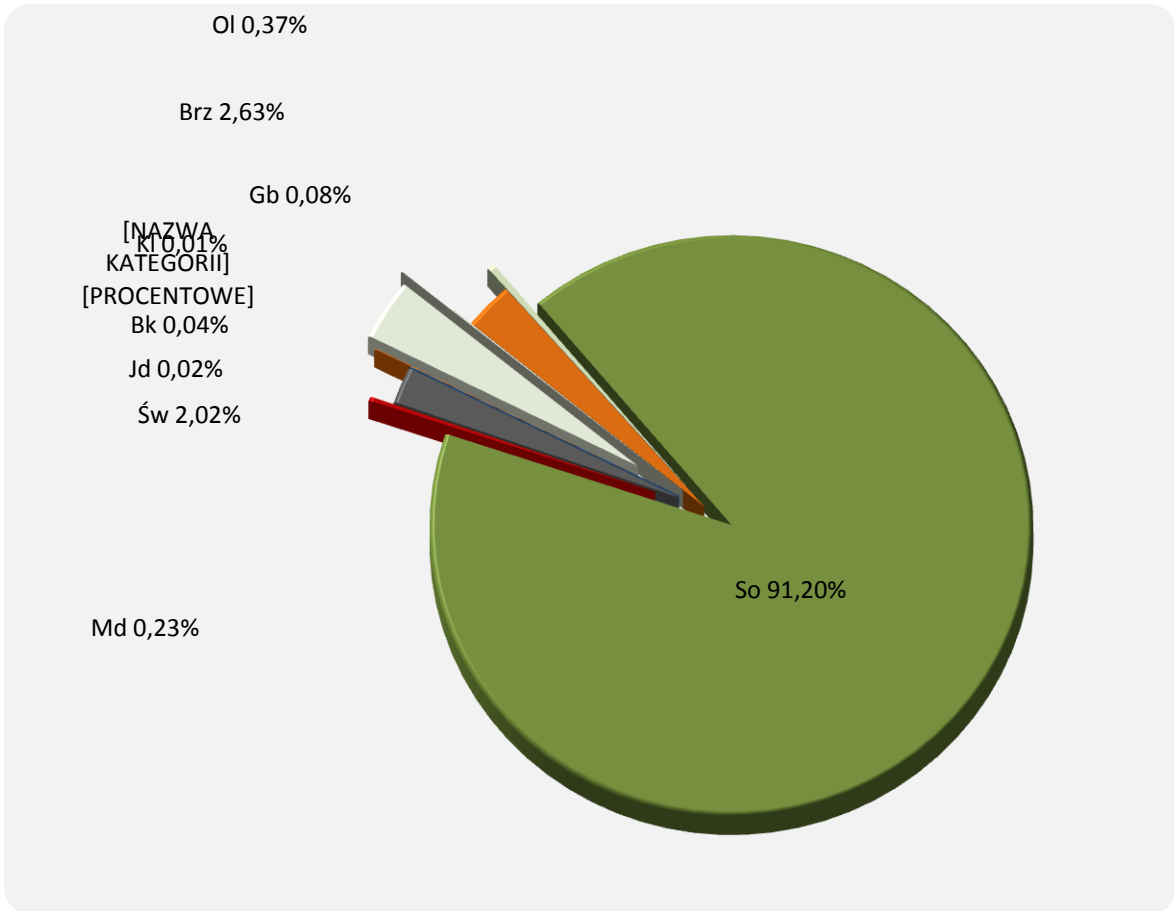
Z analizy powyższych danych wynika, że większy udział gatunków liściastych obserwuje się na siedliskach mocniejszych oraz wilgotnych i bagiennych (LMśw, LMw, Lśw, Lw). Gama gatunków rzeczywistych występujących na poszczególnych siedliskach jest dość szeroka, ale udział procentowy gatunków liściastych w drzewostanach Nadleśnictwa jest niewielki.

e)spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

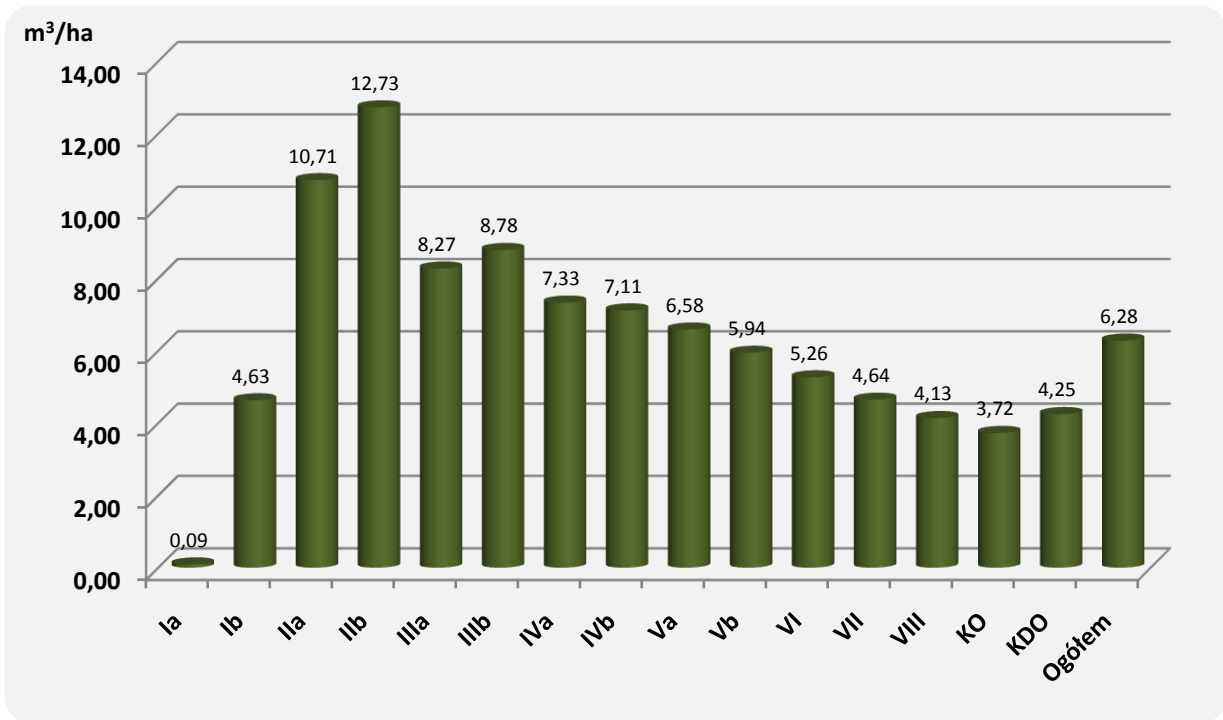
Ze względu na brak odpowiednich wytycznych dotyczących określenia stref uszkodzenia lasu, tabeli nr VIIIb nie sporządzono. Na podstawie tabeli nr VIIIa sporządzono syntetyczne zestawienie przyrostu bieżącego rocznego według gatunków panujących zamieszczone poniżej:

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg gatunków panujących

Gatunek	N-ctwo Nowe Ramuki	
	m ³	%
1	2	3
So	91055	91,2
Md	230	0,23
Św	2020	2,02
Jd	15	0,02
Bk	35	0,04
Db	3395	3,4
Kl	5	0,01
Js	-	-
Gb	75	0,08
Brz	2630	2,63
Ol	370	0,37
Ol.s	-	-
Os	-	-
Lp	-	-
Razem	99830	100

Zestawienie przyrostu bieżącego rocznego według gatunków panujących

Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Z analizy powyższego wykresu wynika, że największy spodziewany bieżący przyrost roczny miąższości drzewostanów występuje w młodszych i średnich klasach wieku (II-III), co rzutuje na rozmiar i strukturę pozyskania użytków przedrębnych.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanu z TD

a) ocena stanu uszkodzenia drzewostanów

Podczas prac terenowych zinwentaryzowano uszkodzenia na powierzchni 558,77 ha stanowiącej 3,58% powierzchni leśnej zalesionej. Najwięcej uszkodzeń spowodowała zwierzyna. Zaznaczyć należy, że w 54% uszkodzonych drzewostanów występują uszkodzenia nieistotne w I stopniu uszkodzenia, czyli takie, które nie wpływają w istotny sposób na drzewostany ani na gospodarkę leśną.

Szczegółowe dane dotyczące przyczyn uszkodzeń zawiera referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą.

Zestawienie powierzchni i głównych przyczyn uszkodzeń przedstawiono w tabeli.

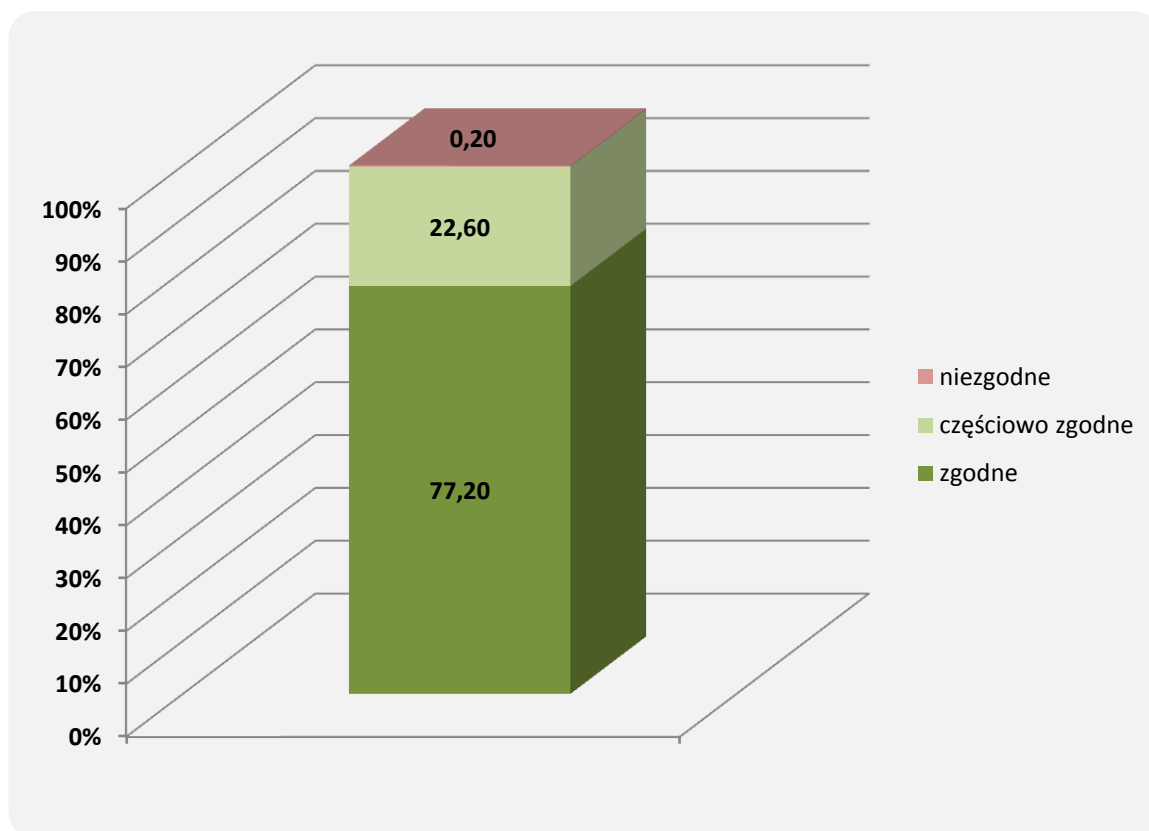
Zestawienie powierzchni drzewostanów uszkodzonych

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Łącznie w Nadleśnictwie
	1 (11-20%)	2 (21-50%)	3 (pow.50%)	
Powierzchnia uszkodzeń ha				
1	2	3	4	5
Grzyby	19,58	13,73	-	33,31
Klimat	53,69	15,17	-	68,86
Owady	1,4	0,51	-	1,91
Wodne	5,69	7,28	-	12,97
Zwierzyna	300,56	139,45	1,72	441,73
Razem	380,92	176,13	1,72	558,78

b) ocena zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu –TD

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów nadleśnictwa z TD

Stopień zgodności drzewostanów z typem drzewostanu – TD.	Powierzchnia	Udział
	ha	%
1	2	3
drzewostany zgodne z TD	12036,78	77,20
drzewostany częściowo-zgodne z TD	3519,73	22,60
drzewostany niezgodne z TD	40,52	0,20
Razem	15597,03	100

Procentowy udział drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Jak wynika z powyższych zestawień drzewostany o składzie niezgodnym z TD występująca zaledwie 0,20% powierzchni Nadleśnictwa. Drzewostany niezgodne z siedliskiem, to głównie drzewostany olszowe i brzozowe występujące na żyznych siedliskach Lw i Lśw.

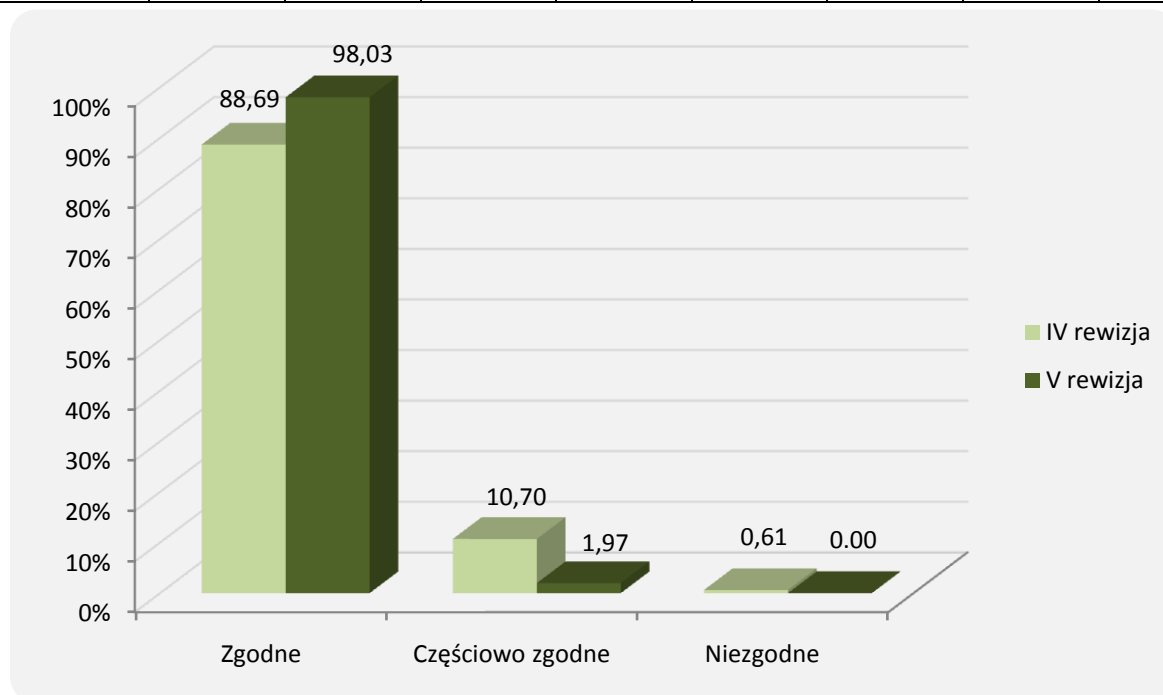
Udział drzewostanów o składzie częściowo zgodnym z TD jest po części skutkiem ostatniego opracowania glebowo – siedliskowego z 2001 r. Wynika z niego, że część dawnych

siedlisk, zgodnie ze stanem faktycznym, zmieniła stopień żyzności bądź wilgotności. Pociągnęło to za sobą zmianę TD i niekiedy gatunku głównego, co spowodowało zaliczenie ich do częściowo zgodnych.

W przypadku upraw i młodników na powierzchniach otwartych, do lat 10 lat-98% wykazuje zgodność ze składem pożądanym. Resztę –2% stanowią uprawy i młodniki o składzie częściowo zgodnym z typem drzewostanu na danym siedlisku. Upraw przypadłych oraz upraw o składzie niezgodnym z TD nie zinwentaryzowano.

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników do lat 10 z TD, porównanie z IV rewizją

Rewizja	Skład upraw						Ogółem	
	zgodny		cz. zgodny		niezgodny		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
IV	404,30	88,69	48,79	10,70	2,79	0,61	455,88	100
V	300,17	98,03	6,03	1,97	0	0,00	306,20	100

Porównanie upraw na powierzchniach otwartych pod względem zgodności ze składem pożądanym pomiędzy IV a V rewizją

Udział upraw zgodnych z TD wzrósł o 9% w porównaniu z poprzednią rewizją. Wynika to z faktu zabezpieczanie upraw poprzez grodzenie, co przynosi pozytywny skutek w postaci wzrostu areалу upraw o prawidłowym składzie gatunkowym. Upraw przypadłych na terenie Nadleśnictwa nie zinwentaryzowano.

Uprawy podokapowe występujące w drzewostanach klasy odnowienia przeważnie wykazują zgodność z typem drzewostanu. Szczegółowe dane dotyczące zgodności upraw i młodników do 10 lat oraz upraw i młodników podokapowych oraz po rębniach złożonych z typem drzewostanu przedstawiono w tabeli nr XI i XII zamieszczonych w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Temat ten został również omówiony w „Referacie Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów

a) ocena jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana upraw i młodników do 10 lat w zależności od zadrzewienia, uszkodzeń oraz dostosowania składu gatunkowego do TD, waha się w przedziale 11-22. Uprawy bardzo dobre i dobre stanowią łącznie 98,03% powierzchni wszystkich upraw. Udatność upraw w Nadleśnictwie jest wysoka. Uprawy silnie przerzedzone o zadrzewieniu 0,5-0,6 stanowią zaledwie 1,97% wszystkich upraw. Na obniżenie jakości hodowlanej upraw duży wpływ mają uszkodzenia powodowane przez zwierzynę.

Jakość hodowlana upraw i młodników w wieku do 10 lat

Jakość	N-ctwo Nowe Ramuki
	%
1	2
11	65,68
12	22,61
13	0,94
22	9,73
23	1,03
Razem	100,00

b) ocena upraw i młodników po rębniach złożonych oraz odnowień podokapowych

Wskaźniki jakości upraw i młodników po rębniach złożonych oraz odnowień podokapowych

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Nowe Ramuki	
	Przeciętny % pokrycia	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3
KO	32,6	22
KDO	24,6	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	75,6	12
Ogółem	42,3	22

Jakość hodowlana upraw i młodników po rębniach złożonych oraz odnowień podokapowych w KO i KDO jest dobra, wynosi przeciętnie 22. Jakość hodowlaną na poszczególnych siedliskach oraz zadrzewienie zawiera Tabela nr XII.

c) ocena pozostałych drzewostanów, dla których w trakcie prac urządzeniowych określono jakość hodowlaną

Jakość hodowlana drzewostanów

Jakość	Nadleśnictwo Nowe Ramuki
	%
1	2
11	47,57
12	37,57
13	10,75
14	0,00
21	2,82
22	0,98
23	0,05
31	0,06
32	0,12
33	0,08
Razem	100,00

Jakość hodowlana pozostałych drzewostanów jest w większości bardzo dobra 48% drzewostanów i dobra 38% drzewostanów. Drzewostany osłabszej jakości stanowią ok. 15% drzewostanów. Są to drzewostany na gruntach porolnych, zainfekowane przez grzyby,

uszkodzone przez zwierzynę i czynniki abiotyczne oraz drzewostany na najniższych siedliskach (bory świeże, siedliska bagienne).

d) ocena jakości technicznej gatunków panujących w drzewostanach starszych, dla których określono jakość techniczną

Jakość techniczna drzew (w drzewostanach, dla których określana jest jakość techniczna) w Nadleśnictwie Nowe Ramuki, jest na ogół bardzo dobra (1) oraz dobra (2). Jakość pozostałych gatunków lasotwórczych: świerka, dębu, brzozy i olszy jest najczęściej dobra (2), rzadziej średnia (3).

1.5.4. Charakterystyka powierzchni leśnej niezalesionej

Udział rodzajów powierzchni w powierzchni leśnej niezalesionej

Powierzchnia leśna niezalesiona	Nadleśnictwo Nowe Ramuki		
	Liczba wydziałów	ha	% powierzchni Nadleśnictwa
1	2	3	4
poletka łowieckie	87	124,55	0,73
zręby	38	106	0,62
przeznaczone do naturalnej sukcesji	49	48,2	0,28
obiekty do małej retencji	13	28,66	0,17
Razem	187	307,41	1,80

Powierzchnia leśna niezalesiona w IV rewizji PLU obejmowała 145,79 ha (0,86%) gruntów i była o 161,62 ha mniejsza od powierzchni leśnej niezalesionej w obecnym planie. Główną przyczyną takiego stanu jest zamiana gruntów klasyfikowanych do tej pory jako grunty nieleśne na grunty leśne przeznaczone do naturalnej sukcesji lub małej retencji oraz poletka łowieckie.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiar miąższości drewna martwego wykonano na co dziesiątej kołowej powierzchni próbnej, zgodnie z § 62 IUL. Przeciętna miąższość drewna martwego wynosi 6,03 m³/ha powierzchni leśnej. Wyniki pomiarów zostały zestawione w Tabeli XXI, w części tabelarycznej elaboratu.

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego, docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Szczegółową ocenę stanu zasobów drzewnych w Nadleśnictwie, w kolejnych cyklach urzędzeniowych, przedstawia Tabela Nr XIII zamieszczona w części tabelarycznej niniejszego elaboratu.

Syntetyczne zestawienie wskaźników dla Nadleśnictwa wg Tabeli XIII oraz prognozowane wskaźniki na koniec okresu gospodarczego

Lp.	Wskaźniki	Jednostki	Stan na dzień		
			01.01.2005	0.01.2015	1.01.2025
1	2	3	4	5	6
1	Pow. leśna zalesiona i niezalesiona	ha	15630	15904	15904
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	5504	5822	5696
3	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	352	366	358
4	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	83	86	85
5	Spodziewany bieżący przyrost roczny d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³	6,71	6,3	6,02
6	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	2,39	8,37	X

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w porównaniu z IV rewizją urządzania lasu nastąpił wzrost zasobów drzewnych o 5,77% przy wzroście powierzchni leśnej o 1,78%. Przepiętna zasobność na 1 ha zwiększyła się o 14 m³, przeciętny wiek wzrósł o 3 lata. Prognoza na obecny okres gospodarczy zakłada spadek przeciętnej zasobności na 1 ha o 8 m³, przeciętny wiek zmaleje o rok. Wykonanie zaplanowanych czynności gospodarczych spowoduje, że na koniec projektowanego dziesięciolecia nastąpi obniżenie zasobów o 2,18%. Prognoza zasobów opiera się o wyniki teoretycznych obliczeń przyrostu w klasach wieku, zawarte w Tabeli VIIIa.

Jak widać w powyższym zestawieniu spodziewany bieżący przyrost roczny d-stanów na 1 ha – tablicowy, jest znacząco niższy od uzyskanego w ubiegłym okresie bieżącego użytecznego przyrostu drzewostanów na 1 ha. Porównanie przyrostu tabelarycznego z użytecznym, pozwala wnioskować, że i w kolejnym dziesięcioleciu przyrost użyteczny, czyli rzeczywisty, drzewostanów będzie przewyższał przyrost tabelaryczny i rzeczywista wielkość zasobów nadleśnictwa będzie wyższa od prognozowanej.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów +/- 5 lat. W Nadleśnictwie Nowe Ramuki orientacyjny średni wiek rębności drzewostanów wynosi 138 lat, a przeciętny wiek drzewostanów – 86 lat. Jest więc on o 17 lat wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów (69 lat), co stanowi znaczne odstępstwo pomiędzy stanem właściwym, a stanem pożądanym. W związku z tym, zaprojektowano użytkowanie rębne na maksymalnym, dopuszczalnym poziomie.

Na podstawie analizy rozdziałów 1.5.2 i 1.5.3 można wnioskować, że rzeczywiste składy gatunkowe drzewostanów na koniec okresu gospodarczego będą bardziej zbliżone do poświadczonych na danych siedliskach. Stan sanitarny lasu jest dobry i wykonanie zaprojektowanych czynności gospodarczych pozwoli na jego utrzymanie lub poprawę.

Użytkowanie główne zaplanowano odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania jednocześnie mając na względzie zaspokojenie potrzeb rynku lokalnego oraz ciągłość dostaw surowca drzewnego dla odbiorców strategicznych.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Nadleśnictwo NOWE RAMUKI, Obręb Nowe Ramuki (07-17-1)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	9170	DB	78,58	33,9	22
	BMŚW		SO	5,19	70,0	22
	LMŚW		DB	319,41	31,7	22
				4,62	30,0	23
	LMŚW		GB	5,29	30,0	23
	LŚW		BK	0,76	40,0	23
	LŚW		DB	28,29	33,8	22
		9170		7,64	30,0	12
Razem				449,78	32,6	22
KDO	BMŚW	9170	DB	12,29	29,7	22
	LMŚW		DB	12,64	20,0	11
	LMŚW		GB	6,40	20,0	22
	LŚW		DB			
		9170		4,47	30,0	22
Razem				35,80	24,6	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	9170	DB	10,31	98,9	11
	BMŚW		SO	10,88	96,1	11
	BŚW		SO	3,92	80,0	22
	LMŚW		DB	56,94	55,4	12
				6,64	30,0	21
	LMŚW		SO	55,84	97,5	11
LŚW	ŚW	5,30	30,0	22		
Razem				149,83	75,6	12
Ogółem				635,41	42,3	22